

DRAUGAS

THE LITHUANIAN WORLD-WIDE DAILY

Vol. LXXX

Kaina 35 c.

TREČIADIENIS - WEDNESDAY, GEGUŽĖ - MAY 3, 1989

No. 86

LAISVOJO PASAULIO LIETUVIŲ DIENRAŠTIS

4545 WEST 63rd STREET • CHICAGO, ILLINOIS 60629

TELEFONAS (312) 585-9500-1-2-3

LKB Kronika, Nr. 79

(Tęsinys)

Mūsų kaliniai

Kada dėl valgykloje įsiveisusių žiurkių ir netvarkos pasiskundžiau operatyvinės dalies viršininkui Nesterovui, jis tik nusišypsojo ir atsakė: „Gražuli, ne į kurortą papuolei. O valgykloje žiurkių aš dešimt metų nemačiau“. Blogai žiūri viršininkas, bet kam jam žiūrėti – jis čia nevalgo.

Pokalbio metu Nesterovas įtikinėjo mane, jog aš esu Amerikos CZV agentas, tik dabar izoliuotas. Labai gaila, kad iš čia negaliu parašyti ir užsieni, gal išgirstu mane amerikiečiai, užsienio lietuviai, gal, kaip Nesterovas sakė, CZV mane, kaip jų žmogų, sušelpų, atsiųstų per Raudonąjį Kryžių maisto – nereikėtų badauti. Aprūpintų vitaminais, medikamentais, nes čia viskas labai prasta, nurašyta. Atsiųstų nuodų žiurkėms, kurios jau baigia užkariauti koloniją...

Mūsų zonoje yra sanitarinė dalis, tačiau į ją rimti ligoniniai negali patekti, joje nuolatos „gydosi“ kokie keturi ar daugiau sveiki žmonės. Kai kurie taip „gydosi“ pusę metų ir ilgiau, kartais net iki kalinimo pabaigos. O tie, kurie turi būti

Eina nuo 1972 metų,
Perskaitys duok kitam!
Jei gali, padaugink!

atleisti nuo darbo, atleidimo negauna, pvz. mūsų brigados darbininkas Gintas. Jis elektros pjūklui susižalojo ranką. Žaizda buvo susiūta, tačiau atleidimas nebuvo duotas, nors jis visą mėnesį negalėjo dirbti. Man susirgus gripu ir pakilus temperatūrai, atleidimas buvo duotas tik dviem dienom, į darba teko eiti tebekarščiuojant.

Kameros tipo patalpose ir baudos izoliatoriuose medikamentus skirsto operatyvinės dalies viršininkas Nesterovas ir pulkininkas Gruodis. Gydytojas čia beteis. Tai piktnaudžiavimas medicina. Nuteistieji plačiai kalba, kad už 25 rub. galima maždaug mėnesiui atsigulti ir sanitarinę dalį pailsėti. Už tokia pat kainą galima nusipirkti „dieta“ – geresnį maistą. Tai daroma suvokiant pinigų vienas iš sveikų ligonių, kuris guli iki kalinimo pabaigos. Jo paskirtis surinkti duoklę ir pasidalinti su vyr. gydytoju. Del šios priežasties gydytojai ir laiko sanitarinėje sveikus savus žmones. Kitaip nepasieksinsi tokio ilgo „gydymosi“.

(Bus daugiau)

Ar jis išsilaikys Kremliuje?

Washingtonas. – Prez. Bushas pirmadienį pasakė, jog jis mano, kad Sovietų Sąjungos vadas Michailas Gorbačiovas išsilaikys savo ekonomine programa ir tuo pačiu Baltieji rūmai atsisirbojo nuo Gynybos sekretoriaus Dick Cheney pareiškimo, kad Gorbačiovas bus pašalintas.

Prezidento spaudos direktorius Marlin Fitzwater pranešė, jog Gynybos departamento sekretoriaus pareiškimai yra tik jo privataus stebėjimo padarinys ir nereikia administracijos nuomonės. Sekr. Cheney praėjusią savaitę du kartus savo pasikalbėjime pakartojė, kad Gorbačiovas gali būti pakeistas kitu, labiau Vakarams nepalankiu žmogumi. Prezidentas ir Valstybės departamentas paskelbė, kad tai nėra oficiali Amerikos nuomonė.

Prezidento žodis

Prez. Bushas pasakė kalbą metiniame Prekybos rūmų suvažiavime, pastebėdamas: „jog ir socialistinis pasaulis pradeda matyti, kad socializmas nėra tik kita ekonominė sistema – tai yra ekonomijos pražūtis“. Prezidentas sakėsi praėjusiais metais pasakęs Gorbačioviui, jog noris, kad perestroika pasisektų Sovietų Sąjungoje. Taip pat noris, kad ekonominės reformos pavyktų ir Kinijoje.

Gynybos departamento sek. Cheney praėjusią savaitę kalbėjo Atstovų rūmų Ginkluotojų pajėgų komitetui, jog reikėtų būti pasirošus, kad Gorbačiovo reformos gali nepasisekti ir jis bus priverstas keisti kursą arba perduoti valdžią kitam asmeniui. Cheney įspėjo Kongreso vadus, jog Amerika ir NATO sąjungininkai privalo laikytis ir toliau savo politikos nemažinti trumpųjų branduolinių raketų, ką siūlo vokiečiai. Penta-

gono spaudos reikalų direktorius Dan Howard pranešė, jog Gynybos sekr. gerai žino prezidento ir kitų pastabas ir pridėjo, kad „prezidentas turi visada paskutinį žodį“.

Kompromisas

Paryžiuje pranešama, jog trečiadienį Amerika įteikė NATO įstaigai Briuselyje tam tikrą dokumentą, kurį diplomatai laiko svarbiu ir kurio turinys neskelbiamas, bet manoma, kad gali būti siūlomas kompromiso kelias. Šiuo metu yra žinoma, kad Vokietija palaiko Belgiją, Daniją, Graikiją, Italiją, Norvegiją ir Ispaniją. Susilaiko nuo oficialios pozicijos pareiškimo Kanada, Prancūzija, Islandija, Liuksemburgas, Portugalija ir Turkija. Prieš Vokietijos nusistatymą nemoderninti trumpųjų distancijų raketų aiškiai pasisako Amerika, Britanija ir Olandija. Prisimintina, kad Gorbačiovas vizituos Vokietiją kitą mėnesį.

Amerikos Gynybos departamento sek. Dick Cheney pasakė, kad Gorbačiovas gali neišsilaikyti savo pozicijoje.

– Veteranų departamentas, kurio sekretoriumi yra Edward Kerwin, yra antrasis didžiausias, turis 240,000 tarnautojų. Jo departamento biudžetas yra 29,8 bil. dol.

Nežiūrint nuomonių išsiskyrimo, Vakarų Vokietijos kancleris Helmut Kohl klausosi Britanijos premjerės Margaret Thatcher kalbos, kai ji sekmadienį atvyko įspėti kanclerį trumpųjų distancijų branduolinių raketų reikalu į Vokietiją. Po pasitarimų kancleris pasakė, kad nesutarimų nepavyko išlyginti.

Komunistų partijos nariai kritikuoja Gorbačiovą

Maskva. – Komunistų partijos laikraštis „Pravda“ pradėjo spausdinti nepalankius vyresniųjų komunistų pasisakymus apie įvykius pakeitimus Centro komitete ir kad Gorbačiovas per daug laisvai leidžia vystytis įvykiams krašte.

Įvykiams partijos Centro komiteto posėdyje kai kurie nariai kaltino Maskvą ir patį Gorbačiovą nesugebėjimu tvarkyti krašto ekonominių reikalų, nužeminimu partijos ir kariuomenės autoritetą žmonių akyse ir per didelę toleranciją tautybių reikalavimams. Komi atstovas Vladimiras Melnikovas išskaičiavo pagrindinių prekių trūkumus ir pasakė, jog daugelį tų dalykų negalima priskirti stagnacijos periodui. „Mes turime prisipažinti, kad daugelį klaidų ir nesuspėjimų buvo padaryta perestroikos metais“.

Partiečių kritika

Keli kalbėtojai buvo partijos vietiniai vadai, kurie pralaimėjo rinkimus. Kiti kalbėtojai buvo tie, kurie buvo priversti pasitraukti į pensiją iš Centro komiteto eilių. Ten buvo kritikuojami didėjantys privatūs verslai, o vienas žinomas teatro direktorius pasiūlė, kad Lenino palaikai būtų iš mauzoliejaus Raudonojoje aikštėje pašalinti ir palaidoti. Maskvos miesto vadovas Valerijus Saikinas, pralaimėjęs rinkimus, kalbėjo, jog per daug teisių teikiama kriminalistams ir kaliniams ir pasisakė prieš tas vertybes, kurios ateina iš vakariečių bei rytinių pakraščių.

„Pravda“ spausdino 5 puslapiuose komunistų vadų pareiškimus, kas parodė gilų plyšį Komunistų partijoje, ko dar nėra buvę viešai spausdinta. Lenigrado partijos vadas Y. Solovjevas kalbėjo, jog nebe paslaptis, kad dalykai priėjo prie to, kad „mes partijoje turime narių, kurie atvirai kalba prieš Komunistų partiją Sovietų Sąjungoje, prieš komunistų pirmąją rolę visuomenėje ir nori paversti partiją į diskusijų klubus“. Jis taip pat pralaimėjo rinkimus Leningrado distrikte. O Vladimiro srities partijos vadas R. Bobovikovas kritikavo Gorbačiovo Politbiuro

draugus A. Jakovlevą ir V. Medvedevą, kurie nesuvaldė protesto demonstracijų. Bobovikovas nebuvo išrinktas į Politbiurą. Jis pasakė, jog į bet kokią idėją iš Vakarų turi būti žiūrima abejingai, nes ir Leninas pasakė, kad „galvok atsargiai, kai tavo klasės priešas tave giria“.

„Perestroika nepasisekė“

Daugelis iš tų 20 kalbėjusių, kritikavo Gorbačiovo programą, ypač politinės disciplinos stoka. Buvo pasisakyta, kad reikia vėl sustiprinti kariuomenės autoritetą ir nediskutuoti, kokia kariuomenė turėtų būti. V. Melnikovas pasisakė prieš bado streikus, nenorintius dirbti, prieš masinius mitingus bei demonstracijas ir prieš streikus.

„Visa tai rodo, kad perestroika nepasisekė“, sakė jis. Kai vietiniai rinkimai bus rudenį, tai Melnikovas ir kiti partijos nariai nekandidatuosią, nes jis nesą 100% tikras, kad jie bus išrinkti. Tokia esanti didelė netvarka dabartiniame gyvenime.

„Pravdos“ buvęs politinis komentatorius G. Žukovas piktinasi pasiūlymu Lenino palaikus palaidoti žemėje. Tai esą labai nemoralu. Kodėl tokie pareiškimai toleruojami sovietų televizijoje, klausė jis. reikia „neužmiršti šventosios spalio revoliucijos ir kovoti su komunistų ideologijos priešais“.

Leninas tik turistų dėmesiu

V. Melnikovas taip pat priminė kinų filmų programas ir žurnalus, kurie šiandien nebeskelbia sovietinio patriotizmo. Kur esanti darbininkų disciplina, kaip blogai auklėjami vaikai, kai jaunimas visai kitose dvasioje auklėjamas, ar tai nejaudina Politbiuro ideologų? Jaunimo teatro direktorius Morkus Zacharovas televizijos programoje pasakė, jog po 65 metų reikia Leniną palaidoti žemėje. Tai sukėlė senųjų komunistų nepasitenkinimą. Ypač tuo piktinosi Irkutsko partijos vadas A. Miasnikovas. Zacharovas sako, kad Leninas liko tik turistų atrakcija ir nieko daugiau.

TRUMPAI IŠ VISUR

– Maskvoje policija suėmė pogrindžio politinio vadus, kurie norėjo pardavinėti nelegalią spaudą ir nepaklausė policijos įsakymo išsiskirstyti. Sekmadienis buvo paskelbtas samizdat diena ir ragino žmones susirinkti Arbat gatvėje. Pogrindžio laikraščio numeris atrodė kaip „Pravdos“ numeris; jo puslapyje buvo ir Lenino karikatūra.

– Filipinų prezidentūros du sargybiniai buvo nušauti komunistų partizanų sekmadienį Maniloje, o kitur komunistai nužudė dar 12 žmonių, net ir 12 m. berniuką.

– Atlantis erdvėlaivis dabar, kaip praneša NASA agentūra, turėtų pakilti savo misijai ši penktadienį. Praėjusį penktadienį jo skridimas buvo sulaukytas tik 31 sekunde, prieš nustatytą laiką pakilti, kai buvo surasti trūkumai sistemoje.

– Teherano televizija sekmadienį pranešė, kad susekė Irane šnipų tinklą, kuris dirbo Amerikos CIA agentūrai.

– Popiežius Jonas Paulius II, lankydamas Madagaskarą, sekmadienį paskelbė palaimintą 19 amžiaus moterį Victoire Rasomanarivo, kuri gynė katalikų tikėjimą nuo pagonių. Iškilmėse dalyvavo maždaug 500,000 žmonių.

– Viceprez. Dan Quayle iš Canberros, Australijos sostinės, išvyko į Jakartą, Bangkoką ir Singapūrą su oficialiais vizitais. – Anglijos ofšaliai miestelyje Monkseaton 22 m. jaunuolis išėjo juoda eilute apsigėręs į gatvę sekmadienį ir pradėjo šaudyti į žmones. Nušovė tik vieną žmogų, bet sužeidė 14 asmenų ir kelis iš jų labai sunkiai.

– Indonezijos prez. Suharto priėmė Cambodijos rezistencijos vadą princą Sihanouką. Vietnamiečiai pradėjo pasitraukimą iš Cambodijos.

– Valstybės departamento sekretorius James Baker III įspėjo Jungtinių Tautų organizacijos vadovybę, jog nutrauks Amerikos išmokėjimus šios organizacijos išlaikymui, jei ji priims PLO atstovą į šią tautų organizaciją.

– Atstovų rūmų speakeris Jim Wright yra visą laiką užsiėmęs su jam iškelta byla ir toliau atsakinėja į klausimus, bei toliau aiškinasi Etikos komitetui. Paskutiniu metu susiznotą, kad jis buvo įsivejęs Texas alyvos ir dujų transakciją, kurios pažeidė Kongreso Etikos taisykles.

– Prez. George Bushas nominavo veteraną Donald Rice Aviacijos sekretoriaus pareigoms.

– Bejingėje Kinijos studentai grasina pradėti streiką, jei vyriausybė nesutiks praversti pasikalbėjimus su studentų atstovais. Jiems pritaria daugelis profesorių ir dėstytojų. Studentai reikalauja įvesti Kinijoje demokratiją vietoje komunistų vienos partijos diktatūros.

– Jerevane armėnai praėjusį pirmadienį demonstravo prieš suareštavimą 14 armėnų tautinio judėjimo vadų, kurie laikomi Maskvos kalėjime. Tūkstantai vel skandavo „Laisvės!“ ir 14 asmenų buvo apsigėrę kalinių rūbais, kurie protestavo prieš Armėnijos Komunistų partijos įstaigas.

Washingtonas ir Londonas prieš Boną

Darbymetė NATO diplomatams

Deidersheim, Vak. Vokietija. Britanijos premjerė Margaret Thatcher ir kancleris Helmut Kohl turėjo praėjusį sekmadienį trijų valandų pasitarimą, kurio metu nepavyko išlyginti susidariusių nuomonių skirtumų NATO klausimu ir trumpųjų distancijų raketų reikalų. Sąjungininkų tarpe atsiradusi krizė didėja.

Thatcher po pasitarimų pasakė, jog Vakarų Vokietijos pažiūros, jei jų bus tikrai laikomasi, bus galas NATO organizacijai Europoje. Ji griežtai pabrėžė, jog trumpųjų raketų išvežimas iš Vokietijos yra strategiškai nepriimtinas visiems NATO nariams. Ji ragino Vokietiją laikytis NATO nutarimo, kuris buvo priimtas tik praėjusį mėnesį, kad pasenusios raketos būtų pakeistos moderniškomis Lance raketomis, kurios yra išdėstytos Amerikoje. Kancleris pasakė, jog teks daug padirbėti per būsimąsias tris savaites, nes NATO suvažiavimas yra šio mėnesio gale.

Pavojus Europai

Pasitarimas vyko kanclerio namuose ir Thatcher išdrįso pasakyti, kad Lance raketos yra „gyvybiškos reikšmės“ Europos apsigynimui. Kancleris Kohl pasakė, kad su šiuo raketų įvedimu reikia laukti iki 1992 metų arba kol Vokietijoje įvyks rinkimai. Bendroje spaudos konferencijoje nebuvo užsimintas Bonos raginimas, kad būtų pradėti Amerikos ir Sovietų Sąjungos pasitarimai sunaikinti trumpųjų distancijų branduolinių raketoms Europoje. Prieš tai pasisakė Londonas ir Washingtonas, ir šis klausimas bus svarstomas

Teatrų pavasaris

Vilnius. „Pabaltijo teatrų pavasaris“ Vilniuje prasidėjo bal. 16 d. Tai jau tradicinis Pabaltijo, Baltarusijos ir Kaliningrado srities renginys. Festivalis jau vyko Rygoje, Taline, Minske, Kaliningrade. O dabar vėl Vilniuje. Atvyksta jų pažūrėti užsienio delegacijos iš JAV, Vokietijos, Anglijos, Austrijos, Skandinavijos, Suomijos, Norvegijos, Lenkijos, Čekoslovakijos. Norvegijos teatras užbaigis festivalį su dviem Ibseno veikalais. Be to, Norvegijos teatralai nori užmegzti ryšius „be Maskvos globos“ su Lietuva. O didžiausia festivalio „sensacija“, manoma, bus ta, kad jų lėktuvas... nusiileis Vilniuje. Šiame festivalyje privalo būti pateiktas kiekvienos valstybės nesenais ir pats geriausias veikalas ir jo pastatymas.

– Pabaltijo biuletėnis, kuris yra leidžiamas Los Angeles, rašo, jog Lietuvos komunistų vadas Algirdas Brazauskas, kalbėdamas Stalino aukų reauareštavimą 14 armėnų tautinio judėjimo vadų, kurie laikomi Maskvos kalėjime. Tūkstantai vel skandavo „Laisvės!“ ir 14 asmenų buvo apsigėrę kalinių rūbais, kurie protestavo prieš Armėnijos Komunistų partijos įstaigas.

gegužės 29 ir 30 dienomis. Iš viso yra tik 88 raketos, bet jų pašalinimas sudarytų didelį pavojų Vakarų Europai. Sovietų Sąjunga jau seniai reikalauja jų sunaikinimo, bet iki šiol pavyko atsilaukiyti prieš tą jų spaudimą. Sovietai tokių raketų turį žymai daugiau. Thatcher sako, kad Sovietai jų turi 1,400.

Vokiečiai jaučiasi nesuprasti

Vėliau kancleris, kalbėdamas apie pasitarimą, pasakė, jog tai buvo labai draugiškas pasitarimas ir jis nesą už visišką raketų sunaikinimą. Bet žurnalistai sako, kad vienintelis draugiškas gestas, kurį Thatcher padarė, buvo tai, kad ji, išgėrusi taurelę vyno, pasakė, kad tai buvo „gardus vynas“. Kancleris betgi kalbėjo, jog vokiečiai gerai supranta, kad Amerikos, Britanijos ir Prancūzijos daliniai saugo mūsų laisvę ir taiką. Bet jis sakė, kad pasaulis turi suprasti ir Vokietijos interesus.

Kancleris taip pat aiškino, jog Vak. Vokietija su savo 500,000 vyrų kariuomene daug aukojasi bendram sąjungininkų labui ir išlaiko kitų kraštų NATO karius. Esą negalima kaltinti Vokietijos dėl to nepatikimumu. Šią savaitę kancleris susitinka su Italijos ir Olandijos vadais, o jo užsienio reikalų ministeris Hans-Dietrich Genscher tarsis su prancūzų vyriausybę. Daugelis NATO narių pritaria Vokietijos pažiūrai, palikdami Ameriką ir Britaniją prie savo nuomonės.

3,000 politinių kalinių

Berlynas. – Vakarų Berlyne veikianti žmogaus teisių gynybos organizacija „Rugpiūčio Tryliktoji“ pranešė, kad jos turimomis žiniomis, komunistų valdomoje Rytų Vokietijoje šiuo metu yra apie tris tūkstančius politiniais sumetimais kalinamų asmenų, tarp kurių apie aštuoni šimtai yra areštuoti kardomajam laikiui. Visi kaliniai buvo nuteisti arba sumiti kardomajam laikiui po 1987 m. rudenį paskelbtos amnestijos politiniam kaliniam Vakarų Berlyne veikianti žmogaus teisių gynybos organizacija pažymi, kad didžioji dauguma Rytų Vokietijoje politiniais sumetimais kalinamų asmenų buvo nuteisti už bandymą pabėgti į Vakarus arba už tariamą veiklą, sukeliančią pavojų valstybei ir visuomenei, palaikant ryšius su asmenimis, kurie yra įteikę prašymus emigracijai į Vakarus.

KALENDORIUS

Gegužės 3 d.: Pilypas ir Jokūbas, apaštalai, Arvystas, Dievonis, Drebulė, Juvenalis Nerutė.

Gegužės 4 d.: Kristaus dangun žengimo šventė. Florijonas, Antanina, Monika, Beržas, Mintautė.

ORAS CHICAGOJE

Saulė teka 5:46, leidžiasi 7:49. Temperatūra dieną 64 l., naktį 42 l.

SKAUTYBĖS

GLBOJA CHICAGOS SKAUTININKŲ-KŲ RAMOVĖ

Redaguoja j.v.s. Irena Regienė, 2652 W. 65th St., Chicago, IL 60629

KERNAVĖTĖS APIE MUGĘ

Perskaičiusios sesės Renatos įspūdius iš šių metų Kaziuko mugės, nutarėme parašyti, kaip mums ta mugė atrodė, nors gal labai skirsis nuo sesės Renatos.

Šių metų mugė buvo viena sėkmingiausių „Kernavės“ tuntu ir geriausiai pasisekusių mugių per paskutinius kelerius metus. Pasiruošimo darbuose šiais metais tikrai netrūko darbininkų! Energingos „Kernavės“ tėvų komiteto pirmininkės sesės Jūlytės. Žukauskienės dėka, kelis mėnesius prieš mugę, į Felikso ir Rūtos Daukų namus rinkosi tėveliai, mamytės net ir močiutės mugės darbams. Kartais, net visos šeimos atėdavo pjaustyti, deginti, dažyti. Jei kuri mamytė negalėjo ateiti, ji pardavinėjo pyragus kavinėje — tuomi beveik kiekviena šeima kuom nors prisidėjo prie mugės. Dvi mamos dirbo net dvi dienas su prit. skautėmis, padėdamos joms įruošti jų kambarį „Meksikos užieiga“.

Negalime skūstis net sesėmis, tomis maždaug „apie 30 metų“. Nors jos kuris laikas ir nedalyvauja aktyviai tunto veikloje, jos atėjo padėti su muginukais (viena net nuo darbo „nusiėmė“ kelias dienas) papuošė sceną, tvarkė paviljoną ir dirbo loterijoje. Daug sesių degino, siuvo, siuvinėjo, dažė ir rišo verbas namuose. Sunešusius visus rankdarbius, labai praturtino paviljoną, todėl šiais metais mūsų lentynos net „lūžo“ nuo muginukų. Beveik viskas tapo išparduota ir mugė atnešė gražaus pelno tolimesnei tunto veiklai.

Kas nematė sesių entuziazmo šeštadienį ir sekmadienį, tikrai nebuvo Jaunimo centro! Kavinė buvo įruošta, kaip Trakų pilies menė, pačių „Mirgos“ dr. vės skautukų su sesės Ramutės pastangomis. Pasipuošusios savo pagamintais marškinėliais, jos ne tik valė stalus, bet taip pat atliko programą kavinėje bei per mugės atidarymą. „Gražinos“ draugovės prt. skautės, dainuodamos, savo kambarį pavertė autentiška meksikietiška užieiga, kurioje pardavinėjo savo pačių pagamintą maistą bei papuošalus. Paukštytės, kaip visuomet, triušė, lakstė ir buvo laimingos.

Atidarymas, į kurį buvo įjungtos jaunos sesės, buvo labai įspūdingas ne tik jaunimui, bet ne vienam iš vyresniųjų išspaudė sentimentalios ašaras.

Žmonių buvo daugiau negu kitais metais, nors oras buvo nepalankus. Maistas visur tapo išpirktas, paviljonai „ištuštinti“. Visi galėjo susitikti senus pažįstamus, o taip pat ir amerikiečių svečių matėsi didelis skaičius.

Taigi, miela sese Renata, gal nepaklausei ir kitų sesių, ka jos galvoja apie mugę. Mes, jau dabar pradėdam ruoštis ateinančioms metams. Nusipirkom naujų pjūklų, bei kitų medžio apdirbimui mašinų ir pradėdam planuoti naujus muginukus.

Labai džiaugiamės, kad tiek daug tėvelių atėjo į pagalbą. Vadovėms maloniausia girdėti, „Mums labai buvo smagu. Mielai prisidėsim ir kitą kartą tik pranešit!“

Nemanome, kad mūsų Kaziuko mugės pasikeitė ir reikia rūpintis ką daryti. Gal reikia pasistengti daugiau pritraukti tėvelių, buvusių sesių bei brolių. Parodykim daugiau entuziazmo, bei optimizmo, užuot spaliuojant: „Kur dingo tie kurie kadais...“

Kernavietės Rūta ir Rita

LS SESERIJS VADOVIŲ DĖMESIUI

Šių metų liepos mėnesį Lietuvoje yra rengiama skautų, čių vadovių ir vadovų stovykla. Joje žada dalyvauti arti 200 asmenų. Stovykloje talkinti esam kviestos ir mes. Šiam įvykiui pasiruošti, šaukiu planavimui SUVAŽIAVIMĄ.

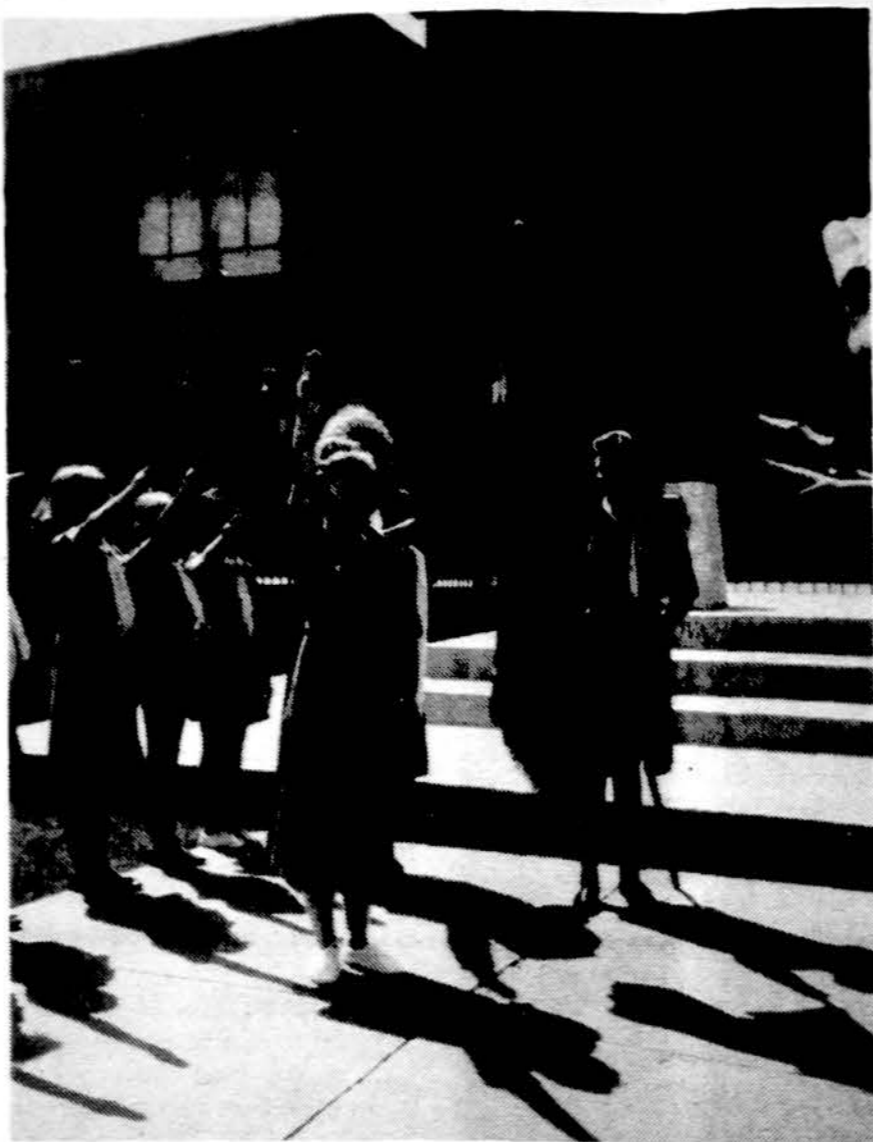
Suvažiavimas įvyks gegužės 27-29 d., Rockville, MD, prie Washington, D.C., kartu su prityrusių, vyr. skaučių — sk. vyčių susitikimais.

Jame dalyvauti ir darbuotis kviečia visas seses, lankiusias Miško Zenklo ar „Gintaro“ vadovių kursus, tu kursų vedėjas, instruktoriai ir turinčias galimybę atostogas praleisti Lietuvoje stovyklos metu.

Registruotis prašau mano adresu: Laima Kiliulienė, 17 Tyler Road, Lexington, MA 02173. Tel. (617) 861-1465.

Tolimesnė informacija bus suteikta, gavus Jūsų teigiamą atsakymą suvažiavime dalyvauti.

Su skautiškais linkėjimais, v.s. Laima Kiliulienė Suvažiavimo vedėja

Viešnia iš Lietuvos sesė Neringa Jaunimo centro sodelyje duoda skautės žodį, salutuojant „Kernavės“ tunto „Mirgos“ draugovės sesėms.

PASIMATYSIM PANEMUNĖS ŠILUOSE!

Skaučių svajonė — kada nors stovyklauti Lietuvoje, Lietuvos miškuose tarp eglaičių, pušaičių, svyruojančių beržų, galingų azulų iškelti trispalvę, ir prie degančio laužo gėrėtis lietuvišku dangum.

Su atgimstančia Lietuva ši svajonė gal greitai laiku taps tikrove. Rytiai tarp mūsų vis stiprėja. Šiais metais kernavietės turėjo ypatingą progą ryšius su Lietuva pagilinti. Rinkome aukas uniformas skautėms Lietuvoje pirkti, įvairiom progom prisimėm ten atgimstančią skautiją, bet svarbiausia — savo eilėse globojom sesę iš Lietuvos.

Neringa ilgesnį laiką viešėjo pas gimines Amerikoje. Ji, ne tik domėjosi Amerikos krašto

įdomybėmis, bet įsijungė ir į lietuvišką veiklą. „Kernavės“ tunto, „Mirgos“ draugovės sesės pušaičių, svyruojančių beržų, galingų azulų iškelti trispalvę, ir prie degančio laužo gėrėtis lietuvišku dangum.

Su atgimstančia Lietuva ši svajonė gal greitai laiku taps tikrove. Rytiai tarp mūsų vis stiprėja. Šiais metais kernavietės turėjo ypatingą progą ryšius su Lietuva pagilinti. Rinkome aukas uniformas skautėms Lietuvoje pirkti, įvairiom progom prisimėm ten atgimstančią skautiją, bet svarbiausia — savo eilėse globojom sesę iš Lietuvos.

MEDELIUS SODINS IR LIETUVIAI SKAUTAI

Š.m. gegužės mėn. 6 d. Kanadoje bus sodinami medeliai. Šūkis — „Trees for Canada“ — „Medžiai Kanadai“.

Visi Toronte gyvenantys skautai, visų tautybių jungiasi į bendrą darbą Medžių Dienoje. Lietuviai skautai raginami įsijungti, nes tai labai svarbus projektas. Kiekvienas sodintojas susiranda globėja-mecenatą, kuris už medelį duoda pvz., 10 centų. Sodintojui lieka 50%. Iš jų Toronto skautų stovykloms skiriama 20%, indėnų projektams 15% ir Trečiojo pasaulio skautų projektams 15%.

Skautai juk buvo pirmieji ekologai, kol dar žemė atrodė ir nebuvo taip teršiama, kaip dabar. Šūkyje įrašyta — „Skautas — gamtos draugas“! Lietuviai skautai, tame sodinime kurį laiką nedalyvavę, turėtų aktyviai prisidėti. Tai būtų vėl gera proga padaryti gero ne tik Kanadai, bet ir atstovauti savo tautą ir priminti Lietuvą.

sveikino skautų naujus narius. Paskutinė kalbėjo skautų rėmėja Eugenija Liucienė. Savo sveikinimą užbaigė apdovanojama saldainiais. Nuoširdus ačiū! Tuo galutinai ir užsibaigė įžodžio iškilmės. Dar buvo iškvietas priekinis Bebrų skilties skiltininkas Vytautas Lemkė ir pagerbtas už II skautų patyrimo laipsnio ir dviratininko specialybės egzaminų išlaikymą, ir jam buvo įteiktas atitinkamos specialybės ženklukas. Bendru nusifotografavimu buvo sueiga baigta.

„Aušros“ tunto Kaziuko mugė

Vokietijoje „Aušros“ tunto skautai ir skautės, eilė mėnesių ir ypač per paskutines savaites ruošėsi Kaziuko mugėi, nekantriai laukė jos.

Iškilmės pradėtos 4 v. p.p., iškilmingomis pamaldomis Huettenfeldo katalikų bažnyčioje. Bažnyčia buvo pilna skautiškų uniformų: dešinėje ir kairėje altoriaus stovėjo skautai ir skautės su lietuviška trispalve ir „Aušros“ tunto vėliava. Prie altoriaus daugiausia — skautai. Lekcijos, atsakomąją psalmę ir tikinčiųjų maldą taip pat skaitė skautai. Pamldose dalyvavo apie 80 asmenų. Šv. Mišias atnašavo ir pamokslą apie šv. Kazimierą pasakė Vasario 16 gimnazijos kapelionas, „Aušros“ tunto dvasios vadovas kun. Edis Putrimas.

Po pamaldų skautai ir skautės bendrai nuėjo į bendrabučio salę, kur jau viskas buvo paruošta mugėi.

Kaziuko mugė pradėta 5 val. p.p. Buvo keli stalai su skautų ir skaučių rankdarbiais bei skautų ir skaučių darbų paroda. Veikė loterija ir du bufetai: kavos ir pyragų bei šaltų gėrimų ir karštų valgių. Be to buvo žaidimų kampelis. Loterijai vadovavo psl. Žita Dubauskaitė ir „Lapių“ skiltis, kavos ir pyragų stalui — Meilė Veršlienė ir vyresnės skautės, šaltų gėrimų ir karštų valgių pardavinėjimą pravedė ps. Petras Veršelis su skautais vyčiais. Žaidimai buvo skautų bebrų skilties globoje. O visai mugėi vadovavusi tuntininkė ps. Jūratė Lemkienė, buvo patenkinta, kad viskas gerai sekėsi.

Tuntininkė ps. Jūratė Lemkienė, trumpai pasveikino susirinkusius, atidarė Kaziuko mugę. Atidarymas buvo papildytas Vytauto Lemkės, Gintaro Batūros ir Dainos Baršauskaitės pasirodymu prie fortepiono. Salė vis labiau pildėsi lankytojais. Dalyvavo daugiau 50 asmenų. Į mugę atėjo ir buvusi Vokietijos rajono Seserijos vadeivė s. Herta Motgabienė, turbūt ilgiausią laiką buvusi Vasario 16 gimnazijos skaučių

DRAUGAS

THE LITHUANIAN WORLD WIDE DAILY (USPS-161000)

Published daily except Sundays and Mondays, Legal Holidays, the Tuesdays following Monday observance of Legal Holidays as well as Dec. 26th and Jan. 2nd by the Lithuanian Catholic Press Society, 4545 W. 63rd Street, Chicago, IL 60629-5589.

Second class postage paid at Chicago, IL. Subscription Rates: \$70.00. Foreign countries \$70.00. Postmaster: Send address changes to Draugas — 4545 W. 63rd St., Chicago, IL 60629.

Pašto išlaidas mažinant, pakvitavimai už gautas prenumeratas nesunčiami. Ant DRAUGO prie kiekvieno skaitytojo adreso, gavus iš jo mokėstį, atžymima, iki kada yra užsimokėjęs.

DRAUGO prenumerata mokama iš anksto

	metams	½ metų	3 mėn.
U.S.A.	\$70.00	\$40.00	\$25.00
Kanadoje (U.S.A. dol.)	\$70.00	\$40.00	\$25.00
Užsienyje (U.S.A. dol.)	\$70.00	\$40.00	\$25.00
Savaitinis (Šešt. pried)	\$40.00	\$25.00	

- Administracija dirba kasdien nuo 8:30 iki 4:30, šeštadieniais nuo 8:30 iki 12:00.
- Redakcija dirba kasdien nuo 8:30-4:00; šeštadieniais nedirba.

- Redakcija straipsnius taisyso nuožūra. Nesunaudotų straipsnių nesaugo. Juos grąžina tik iš anksto susitarus. Redakcija už skelbimų turinį neatsako. Skelbimų kainos prisijungiamos gavus prašymą.

vadovė. Ji „Aušros“ tunto dalyvių skaičių. „Aušros“ tunto vadovybės buvo labai šiltai pasveikinta. skautai ir skautės dėkoja svečiams už apsilankymą ir kviečia ir kitais metais atvažiuoti.

Iš „Europos Lietuvis“

Dr. Romualdas Povilaitis
DANTŲ GYDYTOJAS
Tel. 767-7575
5780 Archer Ave.
(6 blokai į vakarus nuo Cicero Ave.)
Valandos pagal susitarimą

DR. VIJAY BAJAI, M.D., S.C.
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
SPECIALYBĖ — VIDAUS LIGOS IR ODOS CHIRURGIJA
(Agliai nuimami kabinete)
Priklauso Holy Cross ir Christ ligoninėms
2434 W. 71 Street, Chicago
Tel. 434-5849 (veikia 24 val.)
Pirm., antr., ketv., penkt. nuo 12 iki 6 v.v.

Ots. 735-4477;
Rez. 246-0067; arba 246-6581
DR. E. DECKYS
GYDYTOJA IR CHIRURGĖ
SPECIALYBĖ — NERVŲ IR EMOCINĖS LIGOS
CRAWFORD MEDICAL BUILDING
6449 So. Pulaski Road
Valandos pagal susitarimą

DR. A. B. GLEVECKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
SPECIALYBĖ — AKIŲ LIGOS
3900 W. 95 St.
Tel. 422-0101
Valandos pagal susitarimą

DR. ALGIRDAS KAVALIŪNAS
Specialybe vidaus ir kraujo ligos
Nechirurginis išsiplėčiusių venų ir hemoroidų gydymas
5540 S. Pulaski Road. Tel. 585-2802
Valandos pagal susitarimą
Penkt., antr., ketv. ir penkt.
Reikalui esant atvažiuoju ir į namus

DR. JOVITA KERELIS
Dantų Gydytoja
2659 W. 59th St., Chicago, IL
Tel. 476-2112
9525 S. 79th Ave., Hickory Hills, IL.
Tel. 598-8101
Val. pagal susitarimą

DR. VILJA R. KERELYTĖ
CHIROPRAKTIKA
— Amber Chiropractic —
5522 S. Wolf Rd.
Western Springs, IL
248-4000
Valandos pagal susitarimą

Fel. kabineto ir buto: Olympic 2-4159
DR. P. KISIELIUS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
1443 So. 50th Ave., Cicero
Kasdien 1 iki 8 val vak.
išskyrus treč. Šešt. 12 iki 4 val. popiet

DR. PETRAS V. KISIELIUS
DR. EUGENE McENERY
DR. JAMES BURDEN
INKSTŲ, PŪSLĖS IR PROSTATOS GYDYMAS BEI CHIRURGIJA
155 N. Michigan Ave., Suite 324 ir
5635 S. Pulaski Rd., Chicago, IL
Tel. 565-2960 (veikia 24 val.)
Valandos pagal susitarimą

DR. IRENA KURAS
KŪDKIŲ IR VAIKŲ LIGOS SPECIALISTĖ
MEDICAL BUILDING
3200 W. 81st Street
Kabineto tel. RE 7-1168;
Rezid. 385-4811

Dr. Tumasonio kabineta perėmė
DR. S. LAL
SPECIALYBĖ — VIDAUS LIGOS
2454 W. 71st Street
434-2123
Pirm. 2-7. Antr. ir ketv. 9-12. Penkt. 2-7

Kab. tel. LU 5-0348; Rez. PR 9-5533
DR. FRANCIS MAŽEIKA
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4255 W. 63rd St.
Val. pagal susitarimą; pirm. ir ketv. 12-4-6-9; antr. 12-6; rez. 10-12; 1-6.

Kab. tel. 471-3300; rez. 442-8297
VIDAS J. NEMICKAS, M.D.
KARDIOLOGAS — ŠIRDIES LIGOS
7722 S. Kedzie Ave.,
Chicago, IL 60652
Pirm., antr., ketv. ir penkt. pagal susitarimą

Cardiac Diagnosis, Ltd.
Marquette Medical Building
6132 S. Kedzie
Chicago, IL 60629
Tel. 436-7700

RIMGAUDAS NEMICKAS, M.D.
S. PRASAD TUMMALA, M.D.
SURENDER KUMAR, M.D.
Širdies ir Kraujagyslių Ligos
Valandos pagal susitarimą

Namų 584-5527
DR. ALGIS PAULIUS
ORTOPEDINES LIGOS
CHIRURGIJA
6132 S. Kedzie, Chicago, IL.
Tel. 925-2670
1185 Dundee Ave., Elgin, IL. 60120
Tel. 742-0255
Valandos pagal susitarimą

DR. L. D. PETREIKIS
DANTŲ GYDYTOJA
9055 S. Roberts Rd., Hickory Hills, IL
1 mylia į vakarus nuo Harlem Ave.
Tel. 598-4055
Valandos pagal susitarimą

DR. FRANK PLECKAS
(Kalba lietuviškai)
OPTOMETRISTAS
Tikrina akis. Pritaiko akinius ir „Contact lenses“
2618 W. 71st St. — Tel. 737-5149
Val. pagal susitarimą. Uždaryta treč.

Dr. Tumasonio kabineta perėmė
T. RAMA, M.D.
Specialybe — Chirurgija
2454 West 71st Street
Tel. 434-1818 — Rez. 852-0889
Val. pirm., antr. ketv. ir penkt. 3 iki 7 v.v. Tik susitarus

DR. ANTANAS G. RAZMA
Specialybe — Vidaus ir plaučių ligos
2636 W. 71st St., Chicago, IL.
Tel. 436-0100
11800 Southwest Highway
Palos Heights, IL. 60463
(312) 361-0220 (312) 361-0222

DR. LEONAS SEIBUTIS
INKSTŲ, PŪSLĖS IR PROSTATO CHIRURGIJA
2656 W. 63rd Street
Val. antr. 1-4 v. p.p. ir ketv. 2-5 v. p.o.
Šešt. pagal susitarimą
Kabineto tel. 776-2880, rez. 448-5548

EDMUNDAS VIŽINAS, M.D., S.C.
Specialybe — Vidaus ligų gydytojas
Kalbame lietuviškai
6165 S. Archer Ave. (prie Austin)
Valandos pagal susitarimą
Tel. 585-7755

„Kernavės“ tunto „Mirgos“ draugovės skautės, su žodį davusia sese Neringa iš Lietuvos (su gelia puokšte), prie Laisvės kovų paminklo Jaunimo centro sodelyje. Dešinėje — draugininkė ps. Ramutė Kemežaitė.

DEJONĖ

Ši mėnesį turėsime motinos dieną. Moteris ir motina yra vienas iš svarbiausių veiksnių mūsų tautos gajumui išlaikyti ir ateitį užtikrinti. Todėl moterų, motinų balsas mums yra svarbus ir jį reikia kreipti nuosirdų dėmesį.

Šiuo klausimu į mūsų akis krenta vienas pareiškimas, padarytas Lietuvos moterų atgimimo sąjūdžio organizacinio komiteto narės Vidmantės Jasukaitės, išspausdintas Vilniaus laikraščio „Literatūra ir menas“ kovo 18 d.

Ji apgailestauja, kad literatūroje ir mene pamažu keičiasi moters paveikslas, tostant nuo moters tyrumo, pasiaukojimo, kilniausių moters dvasinių savybių. Ima blėsti kilnesnis motinstybes supratimas, stiprėja jutimas gašlumo, nesivaldymo, atsakomybės jausmo neturėjimo.

Autorė sako: „Kokia brangi ta papildoma kaina, kurią moteris moka miesčioniškai visuomenei už tai, kad joje gyvenama nesiryzo pakelti rankos prieš skubanciją ir pasaulį gyvybę. Mes skaičiuojame, kiek milijonų gyvybių nusinešė karai, kiek nekaltų žmonių koncentracijos stovyklose nužudė pabaisa Hitleris, kiek nukankino žmogžudys Stalinas, bet nežinome, kad kiekvienai moteriai Tarybų Sąjungoje nusineša milijonus gyvybių, kurios privalo gimti, bet joms tai neleidžiama“. Ji primena, kad Rusijos socialistinėje respublikoje tūkstančių gimimų tenka apie 130 abortų. „Lietuvoje turime oficialią statistiką geresnę ir ji rodo, kad čia vienam tūkstančių gimimų tenka 40 abortų“.

Autorė skelbia: „Dabar, kai tautos atgimimas sparčiai vaduoja mūsų mąstytojų iš vergiškumo ir mes imamės uždavinio suskaičiuoti, kiek mūsų brolių negrižo iš Igarkos, Laptevų jūros salų, Vorkutos ar Taišeto, kai kalbame apie sąžinę, laisvę, kai išdiršome net Dievo vardą rašyti iš didžiosios raidės, atėjo laikas suvokti, kad mes visą tautą esame sunaikinę abortais. Visą tautą! Su savo genijais, poetais, mokslininkais, kunigais ir pranašais, su Tautos vyrais ir su visais dorais negimusiaisiais žmonėmis“.

Kadangi negimusis žudymas plinta net ir Vakarų pasaulyje, tam atidaromi net įstatyminiai vartai, šie žodžiai gali būti perspėjimas visai lietuvių tautai apie gresiančius pavojus, nuo kurių gali išsaugoti tik tvirtas krikščioniškas charakteris, pagarba gyvybei žmogaus net ir dar negimusio. Kaip tik JAV Aukščiausias teismas svarsto ir šį klausimą ir užmerkimas akių prieš šį reikalą būtų nusikaltimas, o mūsų negausiai tautai net ir pražūtingas.

Autorė labai taikliai iškelia religijos vaidmenį tautos išlikimo rūpestyje. Ji skelbia: „Žmogus, tildamas nuo Dievo, nutolo pats nuo savęs, jis sutiko pasiimti beveik daikto vaidmenį gyvenime. Moteriai, nesuvokiančiai Dievo buvimo, aborto problema neegzistuoja, bet tautai egzistuoja jos išnykimo pavojus ir būtinybė didėti“.

Autorė skundžiasi: „Į mūsų gyvenimą buvo brukta brukamas naujas grubus moters paveikslas, pasibaisėtina būtybė prie statybų, prie traktoriaus...“

Autorė apgailestauja, kad į agrarinę krikščionišką mūsų tautos kultūrą įsiveržus stalinistiniai režimai, sparčiai imta griauti tradicijos, kurias puoselėjo švenčių apeigos, namų santykiai. Okupacijoje padėtis pasidarė blogesnė, kaip baudžiavos metu. Anot autorės, „Baudžiavos metu šeima buvo engiama materialiai, fiziškai. Niekas nesikišo į jos vidų — nedraudė auginti ir auklėti vaikų pagal krikščioniškus papročius, dainuoti savo dainų, švęsti švenčių. Brutaliai išstumtą religiją iš visuomeninio gyvenimo, draudžiant melstis, atlikinėti religines apeigas, mokyti vaikus religinių tiesų buvo atimta didžiulė bene pagrindinė pagalba motinai auklėti vaikus“. Vaikai buvo priversti pasukti melo mokykloje mokant ir tai, kas priešinga šeimai.

Autorė nusiskundžia, kad dabarties Lietuvoje pati moteris, motina nubloškama į melo kelius. Jas slepia pragyvenimo sunkumai, „maitinti vaikus vitaminais, vaisiais ir daržovėmis jau nepasiekiamas komfortas“. Autorė dejuoja, kad darosi gyvas klausimas, „kaip atsistoti dabartinei lietuvių moteriai į jai priklausomą padėtį tautos gyvenime... tapti Vilties, Tiesos, Gėrio, Grožio meilės skleidėja. Kaip motina galėtų auginti savo vaikus, nejausdama skurdo, neprarasdama darbo stažo. Kaip visa tai padaryti, klausia autorė, kai iki šiol mums buvo leidžiama valyti viešus tualetus, su nepakeliamą geležinę dalbą, žiemą dauzyti ledą nuo prišalusiu šaligatviu, per vidurvasario kaitrą kastuvais nešti paplėntės žvyrą“.

Straipsnio autorė atkreipia dėmesį, kad Lietuvoje leidžiamas žurnalas „Tarybinė moteris“ reikiamai moterims nepatarnauja. Primena, kad nepriklausomoje Lietuvoje ejo net keturi moterims žurnalai: „Naujoji vaidilutė“ — inteligentėms, „Liepsnos“ — mergaičių laikraštis, „Moteris“ — katalikių moterų žurnalas ir „Moteris ir pasaulis“, kurį leido Lietuvos moterų taryba, suvienijusi 17 moterų organizacijų.

Prisimindama moterų teisių suliginimą, moterų emancipaciją, V. Jasukaitė skelbia: „Emancipacija tai pirmiausia teisė dalyvauti sprendžiant savo vaikų likimą, nesutikti su išaukščiau nuleidžiamais vaikų unifikavimo metodais, naikinančiais ir niveliuojančiais jų asmenybes. Emancipacija tai teisė pačiai auginti vaikus, žinant, kad augindama piliečius tėvynei, užsidirbs ir pensiją. Emancipacija tai teisė išpažinti savo religiją ir ja perduoti palikuonims“.

Juoz. Pr.

Tie, kurie atsisako Dievo, kaip savo moralinio gyvenimo centro, nustoja krypties savo gyvenime ir tuo pačiu, išduodami savo žmogiškumą, jo netenka. Jie virsta aklai priklausau nuo aplinkybių ir nuo tų, kurie pakankamai gūvūs ir galingi kiekvieną padėtį išnaudoji savo tikslams.

Thomas Merton

Girtavimas atima žmoniškumą ir palieka gyvuliškumą, nuverčia protą nuo sosto, atbukina sąžinę, griaua sveikatą, eikvoja turta, nupuolėlį apvelka skarmalais, žmoną ir vaikus nustumia į skurdą bei elgetavimą, ir gėrimo siekimui duoda tokią jėgą, kad fiziškai ir moraliskai beveik neįmanoma nuo to išgydyti.

W. Jay

KALBA VILNIUS,
LIETUVOS RADIJAS

Šiais žodžiais pradėdama kasdieninę vakarinių žinių iš Maskvos siųstuvo valandėlę lietuvių kalba

Radio žinių priimtuvą visada turėjau. Mat trumpomis bangomis mokant kalbą, galima išgirsti daugiau pasaulinio pobūdžio žinių, negu jas perduoda vietiniai radio siųstuvai.

Suprantama, kad man lietuviui, kaip ir daugeliui mūsų tautiečių būdavo įdomu išgirsti, kas dedasi už geležinės uždangos, o ypač kokios žinios sklinda į pasaulį iš mūsų okupuotos Tėvynės. Deja, tos žinios iš okupuotos Lietuvos ligi maždaug 1986 m. nekeldavo nei džiaugsmo, nei būdavo įdomu jų pasiklausyti. Normaliai tai būdavo skleidžiama prokomunistinė informacija, apsiribojanti karvių melžėjų ar kiaulių šėrikių ir paršų augintojų „pasiektais laimėjimais“ kolūkiuose. Taip pat nesigailėta pasigarsinti traktorininkų užturtų plotų paminėjimu. Na iš įvairių imonių skambėjo stachanoviečių „pasakiški 150%“ atlikti darbai ir t. t. Visos šios žinios būdavo vėrdamos komunistinėje virtuvėje ir paskaninamos propagandistų padažu.

Perestroikos laikotarpis

Kai į Sovietų Sąjungos valdžios viršūnę pirmuoju prokonsulu buvo įrikuotas rafinuoto Budapesto mėsininko Jurijaus Andropovo gabus „aparaiškas“ Michailas Gorbaciovus, tai sensacijų ištroškusių Vakarų pasaulio perdem subleralejusios žinių tarnybos šiame kylančiame naujame diktatorijoje stangėsi įžiūrėti „supermaną“, apie kurį net konservati-

vyvioji M. Thatcher, Anglijos min. pirmininkė, pareiškusi, kad „su Michailu būsiu galima bizniauti“. Žinoma, duodant skolon visokias Sovietų trūkstamas prekes, pradėdant bolševikinei Karo pramonei taip trūkstant naujausia technika.

Su M. Gorbaciovu palaipsniui įsistiprinimu politbiure, o ypač po to, kai jis buvo išrinktas Sovietų S-gos prezidentu, kai buvo paskelbti „persitvarkymo ir atvirumo“ skambūs šūkiai, išlėto keitėsi ir į vandens paviršius kilo „paslapčių paslaptys“, apie kurias anksčiau mirtingieji neturėjo jokios nuovokos...

Su šia pažanga tobulėjo ir iš Vilniaus lietuviškai skleidžiamų žinių spalvingumas. Jau nuo 1988 m. vidurio būdavo kai kada galima išgirsti idomesnę žinutę, ne vien tik šimtus centimetrų priklutų javų iš Zdanovo vardo kolūkiu... Ir jau nuo 1988 m. pabaigos labai nedrąsiai, o vėliau jau ir be baimės (greičiausiai gavus KGB informacijų skyrus palaiminimą) nuo pirmųjų kreipimosi žodžių pradingo „tarybų“ Lietuvos pavadinimas ir beliko jau tik Lietuvos radijas!

Persitvarkymo sąjūdžio vyravimo dienomis nuo 1988 m. rudens ligi 1989 m. kovo 26 d. rinkimų į Sovietų „parlamentą“ datos per Vilniaus radiją būdavo galima išgirsti idomių pasikalbėjimų tarp įok. Lietuva atvykstančių įvairių kraštų oficialių pareigūnų ar iš užsienuose gyvenančių lietuvių interviu. Taip pat transliuota Vilniaus katedros gražinimo iškil-

mės, kard. V. Sladkevičiaus pamokslas ir kiti anksčiau greičiausiai draudžiami visuomenei žinoti įvykiai.

Visokių atveju tai buvo ir tebera didžiulis tarp anksčiau ir dabar per Vilniaus radijo valandėlę perduodamų žinių skirtumas. Tačiau, anksčiau ir dabar tos radijo valandėlės ir tebera gal jau ne tokioje griežtoje Maskvos kontrolėje. Kai dar maždaug prieš mėnesį laiko nuo šių pastabų rašymo dienos, pasibaigus Vilniaus radijo valandelei gal minute, kitą palaukus ant tos pat bangos pasigirdavo: „Zdies govorit

radio stacija Rodina, Kiev — Čia kalba radijo stotis tėviškė, Kievas“.

Paskutiniu metu, pasikeitus į vasaros laiką, kai baigiasi Vilniaus valandėlės laikas, tai šiek tiek palaukus pasigirsta: „Zdies govorit radio stacija Maskva, Majak — Čia kalba radijo stotis Maskva, Švyturys“. Po šio pasigarsinimo toliau rusų kalba pasakojamos pasaulinės Maskvoje kirptos žinios.

Šiomis pastabomis Vilniaus radijo klausytojams tenoriu priminti, kad Vilniaus radijas nėra Lietuvos radijas! Tai nėra Lietuvos radijo siųstuvai, bet tik Maskvos leidimu lietuviškai kalbantis balsas. Lygiai kaip per Miuncheno stotį transliuojama valandėlė tėra tik lietuvių kalba pasaulinių žinių laida.

Sunku pranašauti, bet dar ilgiau teks palaukti, ligi patiks nepriklausomos Lietuvos radijas.

a. b.

IŠIDĖMĖTINAS
PATARIMAS

AURELIJA M. BALAŠAITIENĖ

Laisvojo pasaulio lietuviškoje spaudoje atsispindi mūsų nuotaikos, nuomonės ir pageidavimai, į kuriuos mūsų visuomenei vadovaujantys asmenys turėtų kreipti dėmesį. Dažnai tenka nūgrįsti patarimų, kurie yra ne tik praktiškai įvykdomi, bet turi realų pagrįdą.

Išlydėjęs Vilniaus universiteto folklorinį ansamblį Ratilio, kurio nariai mus žavėjo tiek savo programa, tiek savo nepaprastai pavyzdingu oriu ir blaviu elgesiu, mano namuose apsilankė neseniai iš Lietuvos atvykęs buvęs partizanas ir ilgametis kalnys Povilas Pečiulaitis ir jo taip pat kalinta žmona Judita. Jiedu mieliai dalinasi savo pergyvenimais ir įdomiai pasakoja apie tuos įvykius, apie kuriuos mes mažai težinome. Tai partizaninių kovų ir Stalino represijos siautimo laikotarpis. Diskutuojant persitvarkymo išdavoje prasidėjusias lengvatas ir to rezultate didelį skaičių svečių ir lankytojų iš Lietuvos, Pečiulaičiai pareiškė savo nuomonę apie tą kelionį įkarštį. Jau žinoma, kad keli mūsų dainos ir šokių vienetai yra gavę kvietimus vykti į Lietuvą, o taip pat tikimasi daugelio vietnių iš anapus. Visa tai pareikalauja labai didelių lėšų ir privės mūsų visuomenę

prie finansinių išteklių išsekimo.

Tarp JAV ir Sovietų Sąjungos „kultūrinis apsikeitimas“ egzistavo dar ir prieš „perestroiką“, su „palydovais“ (KGB agentais), išleidžiant orkestrus ir baletu trupes. Nežiūrint griežtos priežiūros, atsidūrus Vakaruose, pavyko atitrūkti nuo „palydovų“ globos eilei garsių muzikų, baletu šokėjų bei sportininkų. Prieš keletą metų Amerikoje gastroliavo Lietuvos kamerinis orkestras, vadovaujamas prof. Sauliaus Sondeckio. Orkestrui nebuvo leidžiama lankytis jokiais Amerikos mieste, kuriame gyveno didesnis lietuvių skaičius. Mano a.a. vyro Marcelino Žitkaus gimnaitis, to orkestro narys, parašęs laišką iš New Yorko, panorą su mumis susitikti. Keliaavome į Akrono miestą, kur viešbutyje buvo apgyvendintas orkestras. Buvo kalbamasi labai atsargiai, o leidimo su mumis išėiti į miestą negalėjo gauti, duodant nelabai įtikinančius motyvus... Tos gastrolės buvo suplanuotos tarp Inturisto ir Amerikos kelionių agentūrų. Dabar pavieniai Lietuvos vietnių nariai apgyvendinami šeimose ir turi progą pabendrauti be „angelų sargų“ priežiūros, o jų viešnagės išlaidas padengiamės mes.

(Nukelta į 5 psl.)

TREMTIES KELIU

ANTOSĖ MAKARAITĖ

10

Didžiausias ten blogumas — uodai. Jų tiesiog tiršta, lenda visur, gelia. O nei jokių tepalų, nei sietelių nėra. Į rudeni uodai pranyko, tai atsirado spiečiai mažų musyčių. Tos muselytės skraido kamuoliukais, tavo galva — kaip bičių avilys. Jos puola minkštas vietas, akis, pakius — sukandžioja, veidas ištinsta, akys užbrinksta. Baisus dalykas tie vabzdžiai! Atėjo viršinininkas priimti mūsų darbo, papeikė, kad mažai padarėm, bet nešaukė, nerėkė. Jau prasidėjo šalnos, o mes buvome basi, tai liepė eiti namo.

Matyt, kai kam atrodė, kad šis viršinininkas mums per geras, žvėriškai nespaužė, nesitycioja iš žmonių. Pakeitė.

1942 m. rudeni atvažiavo naujas direktorius Sedikovas — azarbaidžnietis, baisus, tamsus, žvairas. Tai buvo žiaurus žmogus.

Iš karto visiems pasunkėjo. Tai buvo specialistas kankinti žmones. Mane tuojau atšaukė iš sargybos ir nuvarė vėl į imonę dirbti statinių. Dirbau — tai dar nieko. Bet Sadikovas pradėjo prie manęs meilintis. Taikydavo sutikti mane viena, sekdavo, kur būnu viena, mėgdindavo apkabinti. Sakėsi mylįs, sudarysias geriausias sąlygas ne tik man, bet ir motinai, ir seriai. O aš — ne ir ne. Bjaurios rankos niekad neprišlies prie lietuvių!.. Sykį trenkiau jam į veidą kumščiu. Perpyko. „Atsiimsi — atsiimsi!“

Kitą dieną atėjo į dirbtuvę pabalusiomis akimis ir prie visų pasakė, kad mane siunčia į Gojagos mišką

už upės, kur dirbo mūsų vyrai. O upė dar ejo išas — didžiausias lytis. „Kaip aš pereisiu upę?“ — „Nieko nežinau, — atšovė sadistas, — įsakymas parašytas, duonos davinys atsvertas. Turi eiti!“

Parėjau namo. Mama verkė — kaip tu ten būsi? Kaip tu pereisi Vičėgdą? Bet turio eiti. Rytą, dar patamsy, jau buvau prie upės. Ji buvo tik ką sustojus, bet dar jokių pėdų, dar nei vienas komis nėjo per ją — pavojingas. Atbėgo sesuo, moterys, net vietiniai komiai. Svarstė — kaip jį pereisi? Atlėkė ir Sadikovas. Moterys puolė prašyti, kad atidėtų nors vienai dienai, kol upė stipriau sušals. „Ne, turi eiti! Jau ir duoną atsiėmė!“

Kaip eiti? Gal žingsnių žingsniu ir nugarmėsi? Komiai tarėsi. Vienas parėjo namo ir atnešė man siaurą ilgą lentelę, pamokė ją pasidėti prie krūtinės ir atsigulus šliaužti. Atsisveikinau ir... iššliaužiau, drebdama, melddamasi. O upė plati, kaip mūsų trys Nemunai. Vis stūmiau lentelę, taikiau, kur šviesesnis ledas (taip pamokė komis), šliaužiau, o sesuo ir kitos moterys nėjo nuo kranto, laukė, ar aš pasirodysiu kitame krante. Ilgai šliaužiau. Pagaliau krantas, slidus, aukštas krantas. Užšliaužiau ir nukritau pavargusi, be jėgų. Supratau, kad reikia pasirodyti likusioms aname krante. Atsistočiau. Jau praaušo. Jos mane matė kaip žirnelį — suprato, kad nenuskenndau.

Radau kelią ir su duonos kepalėliu penkioms dienoms patraukiau į Gujagos miškus, kur už 13 km dirbo mūsų vyrai tremtiniai.

Gojagos miškai buvo nematė nei pjūko, nei kirvio. Juose viešpatavo tik meškos, kitokių žvėrių nebuvo. Šiuose begaliniuose miškuose darbus pradėjo lenkai, atvežti rusams užėmus rytą Lenkija 1939 metais. Jie ten statėsi barakus, kirto medžius. Iš pradžių lenkų būrų daug — vyrų, moterų, bet iš bado, šalčio pradėjo būriais mirti. Mes radome jų kapines: tai didelis išskirsto miško plotas ir žemės kauburėliai, prie jų maži

kryželiai su lentelėmis, ant kurių užrašyta pavardė, kilimo vieta, profesija... karininkas, profesorius, mokytojas, kunigas, inžinierius... Rusų „išvaduoti“ šviesieji lenkų žmonės Gojagos miškuose paliko savo kaulėlius.

Kai lenkai vyrai dirbo Gojagos miškuose, moterys daugiau gyveno Žesarte, dirbo miško imonėse. Kai mes atėjome į Žesartą, net mūsų darbu vykdotojas (technoruk) buvo lenkas. Toks gražus, mandagus vyras. Jis mums sakydavo, kad mes čia žūsime, kad tam rusai lietuvius, kaip ir lenkus, ir atvežė. 1942 m. išėjo įsakymas, kad kuriama lenkų armija. Vyrai enė važiuoti į armiją, gal ten dar išliks gyvi, grįš į tėvynę. Moterims leido išsikelti į šiltesnius kraštus. Taigi lenkai išvažiavo, palikdami tik kapus.

Ėjau per begalinius, nežinomus miškus tokia suvargusi, nelaiminga, atplėsta nuo šeimos, atskirta nuo moterų. Tai vis to niekšo ištvirkėlio Sadikovo kerštas. Ne, geriau tegul mane meškos sudrasko, tegu pasiklysiu Gojagos platybėse, bet jam nepasiduosiu. Ašaros, vos išriedėjusios iš akių, bematant stingo į ledą.

Susiradau barakus, darbovietę, sustikau savo vyrus. Čia darbų prižiūrėtojas buvo komis Tirinas — neblogas žmogus, senas, į karą jau nebetiko. Priėmė mane į darbą, išarė į sąrašus. Iš pradžių buvau viena moteris tarp vyrų, bet paskui Sadikovas vis daugiau emė siųsti iš Žesarto mūsų moterų. Atėjo Gečienė, Genienė, Skirienė, Liauginienė ir kt. Sniego daugybė, klampioji, klimpsti iki pažastų. Suskirstė į poras, ir reikėjo pjauti pušis. Medžiai storiausi, pjūklą suspaudžia, patraukti nėra jėgų. Nudžyruojam didžiausia pušį, paskui reikia šakas nukapti, supjaustyti metrais ir juos išilgai suskaldyti. Norma — paruošti 4 kub. metrus. Baisi norma! Tokios normos nepadarėdavom.

(Bus daugiau)

BOSTONO ŽINIOS

MIRĖ ANGELE VAKAUZIENĖ

Balandžio 16 d. So. Bostone mirė Angelė Vakauzienė. Ji gyvai reikėsi lietuvių visuomeniniam ir kultūriniam gyvenimui, ji rėmė, kol sveikata leido. Velionė paliko dukteris Dalią Lizdenienę, Valentina Kriščiūnienę ir Giedrą Račkauskienę, sūnų Justina Vakauzą ir devynis vaikaičius. Prie velionės karsto Caspero laidotuvių namuose garbės sargybą ėjo šauliai, atsisveikinimo kalbas pasakė Jono Vanagaiciū šaulių kuopos pirmininkas Stasys Augonis ir Moterų federacijos Bostono klubo pirmininkė Elena Vasyliūnienė. Palaidota balandžio 18 d. Forest Hills kapinėse, prie ten jau besiliacinio jos vyro Valentino Vakauzo.

SVEIKINIMAI „LAISVĖS VARPUI“

Savo veiklos 35-rių metų sukakties proga „Laisvės Varpas“ gauna daug sveikinimų net tik nuo savo klausytojų ir vietos lietuvių organizacijų, bet taip pat nuo centrinių mūsų įstaigų, kuriomis jis patarnauja, pranešdamas apie jų veiklą, ryškindamas atliekamų uždavinius. Štai keletas pavyzdžių.

JAV LB Kultūros Tarybos pirmininkė Dalia Kučėnienė savo sveikinime rašo: „Jūsų aukšto lygio kultūrinė programa yra didelis bei reikšmingas įnašas į lietuviškos išeivijos aruodą. Linkiu Jums išvermės bei Aukščiausiojo palaimos, tešiant darbą atgimstančios tautos puoselėjimui“.

JAV LB Krašto Valdybos pirmininkas dr. Antanas Razma, prisijungdamas sveikinime pareiškia: „Jūs kas sekmadienį vadovaujama radijo programa ir du kasmetiniai aukšto lygio kultūriniai renginiai byloja Jūsų pasišventimą ir gabumą, pristatant lietuvių kultūrinis bei visuomeninius įvykius mūsų ir amerikiečių visuomenėms.“

Amerikos Lietuvių Tarybos vardu pirmininkas Groždydas Lazauskas ir Informacijos direktorius prel. dr. Juozas Prunskis pažymi: „Laisvės Varpo“ radijo programos, nors ir sunkiose sąlygose, sėkmingai patarnauja mūsų išeivijos patriotiniams ir kultūriniam ugdymui, rūpestingai informuoja apie įvykius Lietuvoje ir veiklą išeivijoje. Tai ypatingai svarbus Jūsų įnašas visuomenėi“.

O Lietuvių fondas sako: „...per 35-rius skleidė gyvą lietuvišką žodį rytinio pakrančio lietuviams. „Laisvės Varpo“ įnašas į lietuviškos išlaikymą sunkiu įvertinti ir apskaičiuoti, nes vien koncertų ir minėjimų suruošė daugiau 60...“

Tokių sveikinimų fone gegužės 7 d. 3 val. po pietų So. Bostono Lietuvių Piliiečių d-jos trečio aukšto salėje „Antro kaimo“ iš Chicagos spektakliu bus paminėta reta sukaktis. Savo atsilankymu kiekvienas parodys, kaip branginamas „Laisvės Varpas“ ir vertinamas „Antras kaimas“, kuris pernai šventė savo veiklos 25-rių metų sukaktį. Minėjimo programos knygutėje bus paskelbti visi minėjimo globėjai, garbės rėmėjai, rėmėjai ir talkininkai.

NAUJA VADOVĖ, NAUJA PROGRAMA

Po komp. Juliaus Gaidelio mirties Bostono lietuvių vyrų sekstetas penkerius metus iškojo naujo vadovo. Pagaliau, prieš pusantrų metų, Daiva Matulionytė-de Sa Pereira sutiko sekstetui vadovauti. Po kieto

darbo ji su sekstetu paruošė naują repertuarą, kurį Bostono ir apylinkės lietuviams turės progos išgirsti gegužės 13 d., šeštadienį, 6:30 val. vakaro So. Bostono Lietuvių Piliiečių d-jos trečio aukšto salėje.

Ryšium su tuo koncertu „Laisvės Varpas“ balandžio 23 d. laidoje paskelbė pasikalbėjimą su seksteto pirmininku Helmutu Lingertaičiu ir nauja vadove Daiva Matulionyte-de Sa Pereira.

Seksteto pirmininkas reiškė džiaugsmą, kad pavyko surasti naują vadovę, kuri dirba su atsidėjimu, negailėdama nei laiko, nei triušo, kad tik būtų pasiekti galimai geresni rezultatai. Jei sekstetas susilauks visuomenės susidomėjimo ir įvertinimo, jis stengsis kuo ilgiau išsilaikyti ir aplankyti kitus lietuvių telkinius, kaip jis tai darė anksčiau. Sekstetui didžiausiu paskatinimu yra jautimas, kad jis laikomas reikalingu.

O nauja seksteto vadovė Daiva Matulionytė-de Sa Pereira pasisakė, kad ji nelabai noriai sutiko būti vadove, bet dabar yra patenkinta atliekamu darbu ir pasiekiamais rezultatais. Baigusi muziką universitete, ji neturi sunkumų parinkti repertuarą, ji pritaikyti sekstetui ir paruošti. Rengiamame koncerte sekstetas atliks 21 dainą, kurių 10 yra naujai paruoštos. Taigi, koncerto programa gerokai skirsis nuo ankstyvesnio seksteto repertuaro. Ji dainas parenka iš atliekamų Lietuvoje dainų, jas aranžuoja ir pritaiko sekstetui.

Koncertas bus būdingas dar tuo, kad dainos bus inscenuotos, įpinant dailių žodį. Šiuo reikalu padeda buvęs seksteto narys Vytautas Bruzgas. Programa bus įvairi, įdomi, linksma. Po programos vakariene ir šokiai; gros latvių orkestras. Įėjimas į koncertą 10 dolerių, o pėsininkams ir studentams 8 doleriai. Bilietus galima užsisakyti pas Norbertą Lingertaitį telefonu – 436-0428.

Dabar sekstete dainuoja: tenorai – Norbertas ir Helmutas Lingertaičiai, baritonai – Bronius Banaitis ir Ričardas Lizdenis, bosai – Vytautas Eikinas ir Gintas Simokaitis.

Seksteto pirmininkas Helmutas Lingertaitis pareiškė, kad vienintelis seksteto pagedavimas iš lietuvių visuomenės, kad ji gausiai atsilankytų į pirmą seksteto koncertą, kurio nauja programa paruošta su nauja vadove.

TAUTOS FONDAS PER RADIJĄ

Ryšium su Tautos fondo narių metiniu susirinkimu, „Laisvės Varpas“, balandžio 23 d. laidoje perdavė platesnę informaciją apie Tautos fondą, jo tikslą ir paskirti, struktūrą ir turimą kapitalą, pažymėdamas, kad jo nariu yra kiekvienas, paaukoje 100 dolerių, o taip pat, kad „Lietuvos Laisvės“ izdas laikomas Lietuvai, kai ji išsivaduos iš pavergties.

„LAISVĖS VARPAS“

Vienintelė lietuvių greito viešo susižinojimo priemonė Bostono ir apylinkės lietuviams yra „Laisvės Varpo“ lietuvių radijo programa. Ji perduodama lietuvių ir anglų kalba kiekvieną sekmadienį 9:00-10:00 val. ryto iš radijo stoties WCAV – FM 98. Jos vedėju yra Petras Vištinis, 173 Arthur St., Brockton, MA, 02402, telefonas: (508) 586-7209. Programos metu skubiais reikalais skambinti į radijo stotį telefonu: (508) 587-9898.

RENGINIAI

Gegužės 7 d. 3 val. po pietų „Laisvės Varpo“ pavasarinis kultūrinis renginys, kurio minima „Laisvės Varpo“ veiklos 35-rių metų šakotos veiklos sukaktis. Tai bus So. Bostono Lietuvių Piliiečių d-jos trečio aukšto salėje. Programa atliks „Antro kaimo“ teatro kolektyvas iš Chicagos.

Gegužės 13 d. 6:30 val. vak. vyrų seksteto koncertas So. Bostono Lietuvių Piliiečių d-jos trečio aukšto salėje.

Rasa Lukoševičiūtė-Kurienė ir Paulius Kuras, Londono ir visos Kanados Lietuvių Bendruomenės atsakingi pareigūnai, su savo šeima. Šiuo metu ju didysis rūpestis – Lietuvių dienos.

MOSŲ KOLONIJOSE

Gary, Ind. LIETUVIŲ KLUBO VEIKLA

Šv. Kazimiero parapijos visa kultūrinė bei pramoginė veikla sukasi apie parapijos klubą, kuriam pirmininkauja K. Domarkas. Klubu valdyba, norėdama pasitarnauti savo parapičiams, balandžio mėnesį suruošė dvi neeilines sekmadienių popietes.

Sofijos ir Ričardo Kunstmanų, šio klubo valdybos narių, pastangomis balandžio 2 d. buvo suruoštas „Aš kviečiu jus“ knygos pristatymas, dalyvaujant pačiam knygos autoriui kun. K. Trimakui ir sveičiui iš Venecuelos dr. V. Dambravai. Popietę pravedė Kunstmanienė, ištraukė iš knygos skaitė I. Šerelienė iš Chicagos. Labai gražiai ir smulkmeniškai knyga aptarė dr. Dambrava. Šioje knygoje yra aprašyti Mergelės Marijos pasirodymai Jugoslavijoje. Nors Bažnyčia dar netarė savo žodžio, užtvirtindama šių pasirodymų tikrumą, bet daug žmonių iš įvairių kraštų lankosi ten, ieškodami Dievo Motinos pagalbos visokiuose reikaluose. Dr. Dambrava nupasakojo tuos pasirodymus, palygindamas su šiuo dienu Lietuvoje įvykiais. Be Dievo Motinos pagalbos Lietuva nebūtų sulaukusi tokių pasiekimų. Po kiekvieno pasirodymo vaikams, ji sakė: eikite Dievo ramybėje. Taip ji sako ir ok. Lietuvių žmonėms: eikite Dievo ramybėje ir jūsų bažnyčias ir garbinkite ten Dievą, nes tik su jo pagalba atgausite jūsų prarastą Laisvę.

Balandžio 16 d. pirmininko K. Domarko pastangomis buvo pakviestas lietuvis, gerai nusimanantis Social Security ir Medicare įstatymuose. Pranešė-

jas išaiškino naujajį Medicare įstatymą, įsigaliojusį 1989 m. sausio 1 d., Skirtumas tarp senojo ir naujojo įstatymo – taip pat kam reikės mokėti už 1989 metus papildomus Medicare mokesčius (Supplemental Premium). Jis nurodė pavyzdžiais Medicare ir kitų apdraudų (Medicap insurance) daromas klaidas ir kaip jas ištaisyti sergančiojo naudai.

Šioje parapijoje yra daug pensininkų, todėl ir susirinko jų gausiai į parapijos salę. Po pranešimo dalyviai kėlė įvairius klausimus. Kai kurie prašė dar kartą paaiškinti kurį nors punktą, kiti, turėjo nemalonią asmeninę patirtį kuriose nors sąsąkaitose, prašė paaiškinti, kaip jie gali tai ištaisyti. Visi šie klausimai buvo įdomūs visiems, todėl pranešėjas, duodamas tinkamus pavyzdžius, išaiškino visus klausimus.

Klubo pirmininkas, padėkojęs pranešėjui, pažadėjo ir kitais metais, kai bus Medicare kai kurių pakeitimų, vėl suruošti tokį pranešimą.

V. Vailionis

Gardner, Ma.

Lietuvos Vyčiai suorganizavo pilną autobusą iš Vilniaus universiteto folklorinio ansamblio Ratilio pasirodymą Milton Fontbonne Academy salėje balandžio 9 d. Visi buvo sužavėti jauno, studentiško Lietuvos jaunimo pasirodymu

KANADOS ŽINIOS

Londonas, Ont.

NEEILINIAI METAI

Didžiosiose lietuvių apylinkėse kasmet yra net keli stambūs renginiai. Tačiau mažose, tokiose kaip Londonas, tik retkarčiais tai pasitaiko. Tačiau šiemet yra tie laimingieji metai, kada ir mažas Londonas turės net du didelius renginius. Gegužės 20 ir 21 d. Čia įvyks Kanados lietuvių dienos, pats didžiausias Kanados lietuvių metinis renginys, kuriame dalyvaus net 7 chorai ir 3 tautinių šokių ansambliai. Jį rengia Kanados Lietuvių Bendruomenės Londono apylinkės valdyba, vadovaujama talentingo pirmininko Pauliaus Kuro, valdybos nariams muz. Ritai Vilienei-Abromaitytei ir Rasai Kurienei-Lukoševičiūtei talkinant. Tą savaitgalį čia įvyksta ir L.L.S. klubo „Tauras“ organizuojamas Kanados lietuvių B klasės krepšinininkų turnyras bei golfo varžybos.

Antras neeilinis renginys bus rugsejo 10 d. Tai Šiluvos atleidai ir Šiluvos Marijos parapijos dvidešimtpenketmetis, kurio koncertinę programą atliks Kanados lietuvių žymiausias menininkai. Iškilmingose pamaldose dalyvaus ir kitų parapijų kunigai. Šį renginį organizuoja energingas klebonas kun. I. Mikalauskas, OFM., padedamas parapijos tarybos.

Londonas yra viena iš mažųjų Kanados lietuvių apylinkių: joje gyvena tik apie 70 lietuvių šeimų.

D.E.

su liaudies menu ir Lietuvos meile. Vietinė spauda gražiai aprašė koncertą.

Donald Eacmen, sulaukęs 59 metų amžiaus, mirė staiga New Haven, Conn. Buvo parvežtas į gimtinę laidoti. Senukas tėvas Jonas. lietuvių klubo veikėjas, gražiai sūnų palaidojo ir visus dalyvius užprašė į parapijos salę pietums. Donald buvo tarnavęs kariuomenėje Korėjoje ir buvo baigęs Harvardo universitetą ir Conn. Univ., dirbo Texaco bendrovėje. Paliko tėvą, seseris ir kitus gimines. Lietuvių klubas parūpino karsto nešėjus.

Joseph Armonas mirė sulaukęs 74 metų amžiaus. Paliko sūnų ir 4 seseris. Buvo kareivis antrame pasauliniame kare. Priklausė Veteranų ir Lietuvių klubui. Abu palaidoti su katalikiškom apeigomis Šv. Jono kapinėse. Dalyvavo daug žmonių.

Koresp.

Gėlės – tai žemės šypsena iš džiaugsmo, kad ją Dievas sukūrė ir didiems dalykams paskyrė.

M. Pečkauskaitė

Putnamo seselių 1989 m. stovyklų kalendorius VERMONT'e

Ilepos 1-4 Buvusiųjų NERINGOS vadovų suvažiavimas

Ilepos 9-23 d. Lietuviškai kalbantiems vaikams stovykla

Ilepos 23-29 d. Savaitė šeimoms su mažais vaikais

Ilepos 30-rugp. 12 d. Lietuvių kilmės vaikams stovykla

rugp. 13-19d. Jaunuoliams/studentams savaitė

Informacijai krepštelis:
Neringa, ICC - RT21, Putnam, CT 06260

CLASSIFIED GUIDE

REAL ESTATE

RE/MAX REALTORS GREIT PARDUODA

RIMAS L. STANKUS
361-5950 636-6160

Norintieji PIRKTI ar PARDUOTI NAMUS per šią įstaigą, prašome paminėti, kad esate arba norite būti Rimo Stankaus klientais. Nuosavybės įkainavimas nemokamas.

LOTS FOR SALE IN HINSDALE

Buy a lot or our builder will build to suit. Please respond in English.

PAGE REALTY 810-9393

Sav. parduoda 2 butų po 4 kamb. namą Brighton Pk. apyl. Medinis, aluminiu apkaltas; 2/2 garažo, \$52,000. Skambinti po 8 v.v. 523-2017.

ARA REALTORS, INC.

PERKANT PARDUODANT NAMA ar bet kokią nekilnojamą nuosavybę, sąžiningai ir mielai jums patarnaus

VALDA PAŠKUS
* kalba lietuviškai
* namų įvertinimas – veltui.
598-6222 857-7187

MISCELLANEOUS

A VILIMAS MOVING

Tel. 376-1882 ar 376-5996

10%–20%–30% pigiau mokėsit už automobilio ir ugnies draudimą pas mus.

FRANK ZAPOLIS
3208 1/2 West 95th Street
Tel. — GA 4-8654

Kambarių, namų dažymas, elektros ir vandens vamzdžių TAISYMAS. Skambinti Vytul 925-5300.

ELEKTROS VEDIMAI – PATAISYMAI

Turiu Chicagos miesto leidimą. Dirbu ir žmiesyt. Dirbu greitai, garantuotai ir sąžiningai.

655-2020
KLAUDIUS PUMPUTIS

TAISOME

SKALBIMO IR DŽIOVINIMO MAŠINAS IR ŠALDYTUUVUS Kreiptis į: Hermis Deckys
Tel. 585-6624
Nuo 8 v. ryto iki 5 v. vakaro
Kalbėti lietuviškai

REAL ESTATE

M/S. KOMPIUTERIŲ

pagalba galite PIRKTI ar PARDUOTI NAMĄ mieste ir priemiesčiuose. Sąžiningai patarnaus

J. BACEVIČIUS
BELL BACE REALTORS
INCOME TAX – INSURANCE
6529 S. KEDZIE
778-2233

ŠIMAITIS REALTY

Viktoras Šimaitis, Reg. Brokeris
Nuosavybių pardavimas. Income Tax.
5953 S. Kedzie Ave.
Chicago, IL 60629
Tel. 436-7878

HELP WANTED

Trucking OWNER OPERATORS NEEDED

Tandems, singles, city & road tractors needed to participate in our intermodel & steel business. Requirements are: Good running & properly plated tractor, 2 years verifiable experience, ability to pass a DOT physical with a drug test. Must speak fluent English.

For Information Please Call:
1-800-942-9818
or 312-284-4620

NEW CAR SALESPEROPLE

- 18.00 GUARANTEED 1ST YEAR
 - Earning Potential of \$39,000+
 - up to 40% Commission
 - 5 Day Work Week
 - Paid Vacation
 - Hospitalization
 - Excellent Training Program
 - 500 Cars to Sell From
 - Dental Insurance
 - Great Location
 - Management Potential
- Hardworking individuals—Male/Female encouraged to apply in person from 11 am - 4 pm at
MIDWAY PONTIAC/GMC TRUCK/VW
93rd & Cicero
Oak Lawn

MACHINIST

MUST SPEAK FLUENT ENGLISH
Job shop. Must be experienced on engine lathe and milling machine. Able to read blueprints. Immediate full time 2nd shift opening. Excellent pay and benefits. Must have tools.

Apply in Person:
KASTALON, INC
4101 W. 123rd St., ALSIP
389-2210

FOR RENT

Išnuomojami 5 dideli kamb. (2 mieg.) žmonėms be vaikų ir be gyvuliukų. Šiluma ir karštas vanduo. Tel. 737-1097.

POVILAS PETKEVIČIUS LENKŲ OKUPACIJOSE IR JŲ KALĖJIMUOSE

Šioje 187 psl. knygoje vilnietis autorius aprašo savo gyvenimo tarpsnį, praleistą lenkų okupuotoje Lietuvos dalyje ir aštuonerius metus kalėjimuose. Objektivitys ir sklandžiai parašytos apybraižos skaitytoją įtikina, kad mūsų kaimynas buvo žiaurus ir sukta. Šią knygą kiekvienam verta pasiskaityti ir turėti savo knygų bibliotekoje. Kaina su persiuntimu 9.50 dol. Illinois gyventojai dar pridėda 64 centus valstijos mokesčio.

Užsakymus siųsti: Draugas, 4545 W. 63rd St., Chicago, IL 60629.

GENRIKAS SONGINAS

VILNIAUS KRAŠTO LEGENDOS

Tik dabar ši knyga išėjo iš spaudos, 128 psl., kietais viršeliais su aplanku, kuris pieštas dail. Ramintos Lapšienės. Tai legendos, per eilę metų parašyti pasakojimai, girdėti iš žmonių ar atkurti autoriaus, pasiremiant kur nors rastais duomenimis. Ši knyga gražiai išleista Songino anūko Lino Raslavičiaus pastangomis. Kaina su persiuntimu 10 dol. Illinois gyventojai dar pridėda 64 centus valstijos mokesčio. Užsakymus siųsti:

DRAUGAS
4545 W. 63rd St.
Chicago, IL 60629

JAV LB Kultūros taryba, kuri rengia premijų šventę Chicagoje. Iš kairės pirmoje eilėje: St. Balzekas, pirmininke Dalia Kučėnienė ir Liūtas Mockūnas; antroje eilėje: Edvardas Tuskenis, Nijolė Martinaitytė, Petras Aleksa, Magdalena G. Stankūnienė ir Darius Polikaitis.

AMERIKOS GYDYTOJŲ MOKSLINIS SEMINARAS

JURGIS JANUŠAITIS

G. T. International kelionių įstaiga, sumaniai vadovaujama tos įstaigos prezidento Algio Grigo, į okup. Lietuvą ir kitus kraštus organizuoja ne tik turistines ekskursijas, bet taip pat rūpinasi ir Lietuvą nuvežti ir amerikiečius mokslininkus arčiau susipažinti su Lietuvos mokslo įstaigomis, pasiekimais, pasidalinti naujausiomis mokslo žiniomis iš įvairių šakų. Tokių tikslų siekiant, G. T. International įstaiga už rūpestį į Lietuvą organizuoti ne tik lietuvių ekskursijas, bet ir amerikiečių specialistų. Tik kad tokių mokslinių ekskursijų būtų daugiau ir dažniau. Po seminaro amerikiečių specialistų grupė bus artiau supažindinama su Lietuvos dabartiniu gyvenimu, o po to lankysis Sovietų Sąjungoje, Estijoje, Latvijoje – šių valstybių sostinėse Taline ir Rygoje.

Prisimintina G. T. International ir kitos paslaugos. Spaudoje skaitome skelbimus apie dovanų greitai persiuntimą įvairiomis progomis giminėm Lietuvoje. Tai „Žaibas“, kuris nepaprastai greitai Lietuvoje gyvenantiems artimiesiems persiunčia įvairias dovanas – sveikintinius vardinį, gimtadienių, jubiliejų, vestuvių ir kitomis progomis. Šis patarnavimas dar naujas, bet susilaukė ypatingo dėmesio ir iš Lietuvos gauti laišukai sako, kad toks patarnavimas ne viena Lietuvoje gyvenanti giminaiti yra pradžiuoginė, gautos dovanos, sveikinimai pristatomi tvarkingai ir laiku tiesiog į namus nurodytais adresais.

Dėl tikslesnių informacijų kreiptis tiesiog į G. T. International kelionių įstaigą, kurios skelbimus randame visoje lietuviškoje spaudoje. G. T. International kelionių įstaiga savo amžiumi yra dar jauna, tačiau sąžiningu patarnavimu, geru organizavimu ekskursijų ir joms vadovavimu užsitarnavo gerą vardą ir pilną pasitikėjimą. Daug keliavusių per G. T. International tai paliudija, ką yra patyrę ir šių eilučių autorius. Įstaigos prezidentas Algis Grigas ir viceprezidentė Rūta Pauperienė labai rūpestingai tvarko visus kelionių reikalus, laiku suteikia plačias informacijas ir su didele atida kelionėse lydi savas ekskursijas. Šiais metais į Lietuvą numato suorganizuoti net 8 ekskursijas vien lietuvių, o kai kurios grupės jau nebesą laisvų vietų. Taip pat ši įstaiga mielai patarnauja ir norintiems iš Lietuvos atsikviesti savo gimines.

Biznio sėkmė visada užtikrina sąžiningas, greitas ir geras patarnavimas, kuo pasižymi ir G. T. International.

ISIDĖMĖTINAS PATARIMAS

(Atkelta iš 3 psl.)

asmenys, kurie dirba tremtinių ir nukentėjusių naudai. Tremtinių klubo atstovų iškvietimas nepareikalautų daug lėšų, bet mums suteiktą progą iš jų išgirsti, kaip mes galime konkrečiai prisidėti prie mūsų tautos kankinių, kalinių ir kovotojų būvio pagerinimo. Spaudoje keliant ir mūsų tautos „nusikaltėlių“ išaiškinimo klausimą, klubas jau renka informaciją apie tokius asmenis ir sudaro bylas. Mano manymu vertėtų šituo pasiūlymu susidomėti ir jį įgyvendinti.

ADV. LIUDVIKAS ŠMULKŠTYS

A. a. Liūdas Šmulkštys

Kovo 3 d. Šv. Kazimiero lietuvių kapinėse Chicagoje buvo palaidotas iškilus nepriklausomos Lietuvos kaunietis advokatas Liudvikas Šmulkštys.

Jis buvo gimęs 1902 m. kovo 17 d. Gižų valsčiuje, Vilkaviškio apskrityje, Barčauskų kaime. Jo gyvenimas ir veikla nuo pat jaunų dienų buvo sutapusi su atsikuriantios Lietuvos gyvenimais ir jos valstybinio gyvenimo išlaikymu.

Jo kelias į mokslą vingiuotas. Gimnaziją lankė Vilniuje, Voroneže (Rusijoje) ir Vilkaviškyje. Ir tik 1922 m. baigė Marijampolės Rygyškių Jono gimnaziją. Jau besimokydamas Voroneže, aktyviai dalyvavo mokslievių organizacijose, spaudoje. Buvo „Aušrinės“ red. komisijos pirm. O grįžęs į Lietuvą valstiečių susirinkimuose, organizavo vietose Lietuvos gynimo komitetus. Studentaudamas buvo „Kultūros“ būrelį organizatorius ir instruktorius.

Baigęs gimnaziją, ketverius metus mokytojavo Kauno miesto pradžios mokykloje. 1926-28 m. dirbo Žemės reformos departamente, ėjo skyriaus vedėjo pareigas.

1927 m. baigė Lietuvos universiteto teisių fakultetą. Atliekęs Šiaulių apygardos teismo teismo kandidato stažą ir gavęs advokato teises, 1928-44 metais advokato Kaune. Buvo žemės nuosavybės teisių žinovas ir savo profesijoje pasižymėjo kruopštumu, sąžiningumu ir aukšta profesine etika.

Buvo daugelio ekonominių bei verslo įmonių juriskonsultas: Kooperacijos s-gos, Spaudos Fondo, Kauno vartotojų b-vės „Parna“, Kauno taupmenų skolinamosios b-vės, Ekonominės karių b-vės, Latvijos pasiuntinybės ir kt.

Lietuviškoje spaudoje reiškėsi jau nuo pat 1915 m. Rašė „Lietuvos Žiniuose“, „Lietuvos Ūkininke“, „Žiburiuose“, „Mokykloje ir Gyvenime“, „Kultūroje“, „Naujienose“, „Varpe“, „Teisėje“ ir kt. Dalyvavo okupacijų metais ir pogrindžio

prisidėjo prie vieningos tautos politinės vadovybės – VLIKO sudarymo. Atgaivinus VLIKO veiklą išveivijoje, ilgus metus jame atstovavo LVL Sąjungą ir buvo kelių komisijų pirmininku.

Išikūres Chicagoje, suorganizavo Tautos Fondui remti kolektyvą, kuris rūpinosi surinkti galimai daugiau lėšų tautos laisvinimo pastangoms paremti. Taip pat Liudo Šmulkščio iniciatyva buvo suorganizuotas Dr. K. Griniaus vardo fondas. Jo asmeniškomis pastangomis buvo išleista prof. Pr. Čepėno „Naujųjų laikų Lietuvos istorijos“ du apemigj tomai (1383 psl.) kurie jo rūpesčiu yra pasiekę ir pavergtą Lietuvą.

M. Mackevičius

„RAUDONKEPURAITE“ – PREMIJŲ ĮTEIKIMO ŠVENTĖJE

Pokalbis su režisierium Petru Maželiu

Tarp daugelio paskirtų premijų viena yra skirta Dramos sambūriui Los Angeles. Šis sambūris daugelį kartų dalyvavo Teatro festivalyje, vaidino Los Angeles Dramos sambūris atkuto, kai ten nuvyko gyventi ir įsijungė į režisieriaus darbą Petras Maželis.

Su Petru Maželiu ir kalbamės, nes jis geriausiai žino sambūrio nuotaikas ir šiuo metu jo rengiamą „Raudonkepuraite“ pastatymą premijų šventėje.

– 1988 metų Teatro premija JAV LB Kultūros tarybos parinktoji komisija paskyrė Los Angeles Dramos sambūriui. Kokios nuotaikos sambūrių tarp?

– Džiugu, kad Teatro 1988 m. premija paskirta ne paskiram asmeniui, bet teatriniam vienietui – Los Angeles Dramos sambūriui, įžengusiam ir 35-tuosius išvermingo darbo metus. Gera, kad pripažįstamas ir pageriamas teatralas. Bet vienas asmuo nėra teatras. Premijuotų asmenų jau visa eilė, tačiau teatrų skaičius nepadidėjo, nes teatras yra didelė ir sudėtinga organizacija, kurios gyvavimui reikalinga turėti ne tik režisierių, dekoratorių ir aktorius – aktorės, bet ir siuvėjų, stalių, elektrikų ir kito pagalbinio personalo. Reikia daug pastangų ir lėšų tokią organizaciją – teatrą, įkurti, dar sunkiau jį išlaikyti.

Kai vienos repetacijos metu pervadavau Kultūros tarybos pirmininkės Dalios Kučėnienės pranešimą ir sveikinimą su premijos gavimu, sambūričiai staiga išgyveno spontanišką džiaugsmą. Kiekvienas sambūrietas tapo teatro premijos dalimi – pajuto, kad jų išvermingas darbas ir pasiauko-

jimas yra įvertintas, pripažintas, įteisintas. Šis istorinis įvykis sambūričius dar labiau paskatina kiek galima ilgiau išlaikyti lietuviškąjį teatrą.

– Kiek sambūričių atvyksta į premijų įteikimo šventę?

– Kad premija kur nors pakeliui „nedingtu“ – atvažiuojame net keturiose: Ema ir Vincas Dovydaičiai, Sigutė Mikutaitytė-Lounds ir Petras Maželis. Džiaugiamės, kad turime progos pamatyti „Vaidilutės“ spektaklį ir juos pasveikinti.

– Premijų įteikimo iškilnėse atliksite ir programos dalį. Ar paslaptis, ką savo programoje atliksite?

– Programa turi būti neilga, o medžiagos pasirinkimui ne daug. Kadangi Chicagoje būsim keturiose, tai pasirinkome inscenizuoti Kosto Ostrausko „Raudonkepuraite“ – temą ir variacijas. Sava ir jau senokai pamiršta pasaka, – tik tos variacijos nutolsta nuo pagrindinio turinio ir pasidaro neaišku, kas ką suėda ar nušau. Šios pasakos inscenizavime dalyvaus ir Darius Polikaitis iš Chicago su visa būgnų sistema improvizacijai. Kaip atrodys ši inscenizacija pamatysite patys.

– Girdėjome, kad važiuojate su vaidinimu į Lietuvą. Ar jau ruošiatės ir kokį veikalą vežate?

– Kvietimas gautas atvykti rugsėjo mėnesio antroje pusėje. Vežame Birutės Pūkelevičiūtės trijų veiksmų lyrinę dramą „Žmonės ir beržai“. Kur ir kiek spektaklių turėsime, tuo tarpu dar nežinome. Scenovaizdis pagal mūsų eskizus bus pagamintas Lietuvoje.

Iki pasimatymo Chicagoje gegužės 20 d. premijų įteikimo šventėje ir „Vaidilutės“ premjeroje. – K.

Algis Grigas, Lietuvos Filharmonijos vyriausias dirigentas Juozas Domarkas ir Jon Von Rhein, „Chicago Tribune“ muzikos kritikas.

75 metus aptarnauja lietuvius

Indėliai iki \$100,000.00
Aprausti Federalinės valdžios

MARQUETTE PARK
2567 WEST 69th STREET
925-7400

BRIGHTON PARK
4040 ARCHER AVENUE
254-4470

BRIDGEVIEW
8929 S. HARLEM AVE.
598-9400

MARIJAI APOLIENEI, jos marčiai
A.†A.
REGINAI PAULASKIENEI
Venezueloje mirus, užuojautą reiškia Lietuvių Venezueliečių klubas Chicagoje.
Valdyba ir nariai

GAIDAS–DAIMID
EUDEIKIS
TRYŠ MODERNIŠKOS KOPLYČIOS
PATARNAUJA IR CHICAGO PRIEMIESČIUOSE
4330-34 S. California Avenue
Telefonai – 523-0440 ir 523-9852
4605-07 South Hermitage Avenue
Telefonas – 927-1741-1
4348 S. California Avenue
Telefonas – 523-0440

PETKUS
MARQUETTE FUNERAL HOME
TĖVAS IR SŪNUS
2533 West 71 St., Chicago
Telefonas – 476-2345
1410 So. 50th Av., Cicero
Telefonas – 863-2108

STEPONAS C. LACK ir SŪNUS
LACKAWICZ
LAIDOTUVIŲ DIREKTORIAI
2424 West 69th Street – Tel. RE 7-1213
11028 Southwest Hwy. – Tel. 974-4410
9236 S. Roberts Rd. – Tel. 430-5700

BUTKUS – PETKUS
LAIDOTUVIŲ DIREKTORIAI
1446 South 50th Avenue
Cicero, Illinois
Telefonas – 652-1003
Sally Donald M., Jr.

VANCE
LAIDOTUVIŲ KOPLYČIA
DIREKTORIAI
1424 So. 50 Ave., Cicero Illinois
PATARNAUJA CHICAGOJE BEI PRIEMIESČIUOSE
Tel. 652-5245

APLINK MUS

x Kun. Fabijono Kireilio, ilgamečio Nekalto Prasišėjimo parapijos asistento, kunigystės 50 metų jubiliejinės iškilmės bus birželio 11 d. Pamaldos bus Nekalto Prasišėjimo parapijos bažnyčioje Brighton Parke, o vaišės Polonia salėje. Bilietai jau dabar platinami.

x Šv. Jurgio parapijos lietuvių-amerikiečių Brigdeporto apylinkės susivienijimas „Labas“ turės gegužines pamaldas gegužės 3, 10, 17, 24 ir 31 dienomis 7 val. vak. Tai bus pamaldos kiekviena trečiadienį. Kviečiami parapičiai ir iš kitų gyvenviečių pamaldose dalyvauti.

x Rita Dakpūtė penktadienį, gegužės 5 d., 7:30 val. vak. Jaunimo centre kalbės apie Sąjūdį ir lietuvių jaunimą. Po to bus vaišės ir diskusijos. Visuomenė kviečiama dalyvauti.

x Per apsišvietimą mityboje ir laimingesnį gyvenimą – gal. sesers Elenos Peržinskienės pranešimas Alvudo pažmonyje Lietuvos sodyboje šį sekmadienį nuo 2 v. p.p. Dalyvauja kun. Juozas Juozevičius. Gydytojas atsakinės ir sveikatos reikalų paklausimus. Kraujo spūdzio matavimas. Alvudo gėrybėmis pasivašinėjimas. Cirkas – video filmas. Visi laukiami. Visiems įėjimas laisvas.

x Našlių, našliukų ir pavienių draugijos klubo susirinkimas bus penktadienį, gegužės 12 d., Anelės Kojak salėje 4500 So. Talman Ave. Pradžia 1 val. po pietų. Po susirinkimo bus vaišės.

x Kur praleisite gegužės 13 vakarą? Atvykite į smagu **Pavasario balių** Pasaulio Lietuvių centre, Lemonte. Būsime vašinami kokteiliais, gardžia vakariene; šoksite „Vyčio“ orkestrui palydint. Rezervacijos centro raštinėje 9-2 v. tel. 257-8787 arba pas B. Kronienę, tel. 968-0184. Kviečiame ir laukiame!

x Lietuvos keliauninkų dėmesiu. Kas nori patvirtinti ar pakeisti Aerofloto ar kitų linijų skrydžius į Lietuvą, ar gauti patarnavimus New Yorko aerodromuose, skambinkite į New Yorko kelionių agentūrą „VY-TIS“ 718-769-3300.

Advokatas GINTARAS P. ČEPĖNAS
2649 W. 63 St., Chicago, IL 60629
Tel. – 776-5162
14300 S. Bell Rd., Lockport, IL 60441
Tel. 460-4866
Valandos pagal susitarimą

Advokatas Jonas Gibaitis
6247 S. Kedzie Avenue
Chicago, IL 60629
Tel. – 776-8700
Darbo val. nuo 9 iki 7 val. vak.
Šeštad. 9 v. r. iki 1 val. d.

ADVOKATAS VYTENIS LIETUVNINKAS
2501 W. 69th Street
Chicago, IL 60629
Tel. 778-0800
Kasdien 9–6 val. vak.
Šeštadieniais ir vakarais pagal susitarimą.

ADVOKATAS ALGIRDAS R. OSTIS
201 E. Ogden Ave., Ste. 18-2
Hinsdale, IL 60521
Tel. 325-3157
Valandos pagal susitarimą

**x Šeštines – Kristaus Dan-
gun žengimo šventė** ketvirtadienį, gegužės 4 d. Visiems katalikams privaloma išklausyti šv. Mišių. Parapijos pamaldas pritaiko, kad visiems būtų patogiu. Galima Mišias išklausyti trečiadienio vakare, ketvirtadienio dieną arba vakare.

x Donelaičio liuanistinių mokyklų tėvų komitetas kviečia visus tėvus į susirinkimą šeštadienį, gegužės 6 d., 9 val. ryto. Susirinkime bus pranešta apie mokyklų susijungimą. Pranešimą padarys pereinantis metais išrinkta komisija. Komisija prašo dalyvauti visus tėvelius.

x Janina Adickaitė, 13 metų amžiaus, dainuoja solo televizijos Continental Cable stotyje Nr. 19 programoje „Elmhurst Star“ gegužės 2 d. 6 val. vak., gegužės 3 d. 9 val. vak., gegužės 4 d. 4 val. p.p., gegužės 5 d. 11:30 val. ryto ir gegužės 6 d. 6 val. vak. Janina Adickaitė su tėvais gyvena Elmhurste, lanko Kr. Donelaičio lit. mokyklos penktą klasę. dainuoja Memory iš operetės „Cat“.

x Putnamo seselių rėmėjų metinė vakarienė rengiama ateinančių sekmadienį Jaunimo centre. Pakvietimai gaunami Gifts International Vaznelių prekyboje, 2501 W. 71st St., Chicago, IL, 60629. Tel. 312-471-1424.

x Siunčiame prekes į Lietuvą kargo. Jūsų dovanos, kaip video kameros, magnetofonai, radijo 2-jų kasetių aparatai ir kitos, Lietuvoje pagedaunamos, prekės pasiekis Vilnių per 5 dienas, saugiai ir pilnai apdraustas. Priimame prekių ir persiuntimo užsakymus ir iš kitų JAV miestų. **PATRIA, 2638 W. 71 St., Chicago, IL, tel. 312-778-2100. Sav. A. F. Šluta.**

x Naujausios žinios iš Lietuvos kasdien girdimos ne tik naujais, bet ir senais Grundig radijais. Gradinskas 2512 W. 47th St., 376-1998.

x „Lietuva Parcel Service“ praneša, kad priima apmokėtų muitų kargo įvairių aparatūrą, buitinę techniką, kaip šaldytuvus, skalbimo, siuvimo, mezgimo mašinas ir kt. daiktus. Taip pat patarnaujame grįžantiems į Lietuvą, išsiunčiant kargo. Siuntinius priimam apmokėtu ir neapmokėtu muitu. Darbo valandos pagal susitarimą. Kreiptis pas **Janiną Juodvalkiene, 4457 S. Talman, Chicago, IL 60632, tel. 847-2614.**

x Nuo gegužės 17 iki birželio 5 d. išvykstu į Lietuvą. Galio patarnavimai nuperkanti automobilių jūsų gin. nems arba padantį jiems apsipirkti „dolerinėje“. „Lietuva Parcel Service“ dirbs ir nebus uždaryta. Kreiptis pas J. Juodvalkiene, 4457 S. Talman, Chicago, IL 60632, tel. 847-2614 arba 927-3704.

x A. a. Povilas Balčiūnas, prel. Vytauto Balčiūno ir Petro Balčiūno brolis, mirė gegužės 2 d. Kalifornijoje. Liko žmona, iš Lietuvos atvykusi duklė ir kiti artimieji. Apie laidotuves bus pranešta vėliau.

**x Smuikininkė Linda Ve-
leckytė ir solistė Nerija Lin-
kevičiūtė-Kasparienė** gegužės 13 d., šeštadienį, koncertuos Los Angeles Lietuvių Fondo rengiamame koncerte. Koncerto parengimu rūpinasi LF igaliotinė Los Angeles Violeta Gedgaudienė.

x Lietuvių operos choristai ir personalas kviečiami išklausyti ir pamatyti „Trubadūras“ operą šį penktadienį 8 val. vakaro Jaunimo centre.

x Chicago's skautininkų draugovės sueiga įvyks pirmadienį, gegužės 8 d., 7 val. vak. draugininkės namuose, 7253 So. Richmond Ave. Visos narės, o taip pat draugovės norinčios priklausyti skautininkės kviečiamos dalyvauti.

x JAV Lietuvių Jaunimo sąjungos Chicago's skyriaus susirinkimas įvyks gegužės 7 d., sekmadienį, 12 val. (tuoj po šv. Mišių) Lietuvių centre, 511 East 127 St., Lemont, IL. Visi Chicago's ir apylinkių jaunuoliai nuo 18 iki 35 m. amžiaus kviečiami dalyvauti.

x Dr. Antanas Belickas, Evergreen Park, Ill., lankėsi „Drauge“, pratęse prenumerata vieneriems metams su 30 dol. auka. Dr. A. Belickui, mūsų rėmėjui ir garbės prenumeratoriui, už auką labai dėkojame.

x Bronė Gajauskas, Shell Beach, Cal., parėmė „Draugą“ 30 dol. auka ir pratęse prenumerata 1989 metams. Br. Gajauską skelbiame garbės prenumeratore, o už auką labai dėkojame.

x Ieškomas Steponaitis, Russell Tėvo vardas Antanas, kuris gyvena Gary, Indiana. Į Kanadą yra atvykusi jo tikra pusėsėrė ir norėtų su Russell susitikti. Skambinti ar rašyti: **Vyt. Astrauskas, 1700 Bloor Street W, Toronto, Ont. M6P 4C3. Tel. 1-416-769-2999.**

**x Turime tiesioginį susita-
rimą su „dolerinėmis“ parduotuvėmis.** Jūsų pinigai bus saugiai pervedami per banką jūsų giminėms Lietuvoje. Šis būdas tinka įsigyti įvairius prekes, automobiliams, išvengti muitinės išlaidų ir palikimus sutvarkyti. **Romas Pukštytis, Transpak, tel. 312-436-7772, namų tel. 312-430-4145.**

x JUOZAS BACEVIČIUS, namas parduoda greit. Įkainojimas – veltui. Skambinti Bell-Bace RE, tel. 778-2233.

x Darome nuotraukas pasams ir kitiems dokumentams, kurias galima tuojau atsiimti. American Travel Service Bureau, 9727 S. Western Ave., Chicago, Ill. 60643. Tel. 238-9787.

x Greit parduodu vienos ir dviejų šeimų namus Chicagoje ir apylinkėse. Skambinkite **RE/MAX FIRST, Rimas Stankus, tel. 361-5950 arba 636-6169.**

x Jei skilandžių jums tik reik, tai pas Petrą greit užsik – International Meat Market, 2913 W. 63 St., Chicago, IL 60629, tel. 1-312-436-4337. Pasirinkimas įvairių rūkytų mėsų, dešrų ir kitų produktų. Užsakymus priimame ir siunčiame bet kur. **Sav. Petras ir Izabelė Burkauskai.**

Redaguoja J. Placas. Medžiagą siųsti: 3206 W. 65th Place, Chicago, IL 60629

Zvaigždutė

Isteigtas Lietuvių Mokytojų Sąjungos Chicago's skyriaus

VARPAS VĖL PRIKELS

Varpo balsas skelbė žinią: „Kelkite, žmonės, kelkite!“ Skambiu balsu sakė miniai: „Vergo pančius“ meskite!“

Taip Kudirka pranašavo, Žmonės laisvę vėl atgavo. Mūsų kraštas Lietuva Pasidarė vėl laisva!

Laisvės dienos greit praėjo, Didis karas prasidėjo. Lietuva, tėvynė mūsų. Buvo užimta vėl rusų.

Mūsų kraštas vėl vergauja, Laukia laisvės dienų. Vėl Kudirkos varpas

suskambės, Laisvės dienos atskubės!
Lina Gaizūtytė, 6 kl., K. Donelaičio lit. m-la.

PAVASARIS

Pavasaris yra gamtos prisikėlimo laikas. Gyvuliai, kaip žmonės, turi daug ir sunkiai dirbti, kad pasirostų karštai vasarai. Pavasarį žolės išdygsta, gelės pražysta ir paukščiai sugrįžta iš šiltesnių kraštų. Oras keičiasi. Dienos ilgėja, temperatūra kyla, daugiau lyja. Medžių pumpurai sprogstą ir išsiskleidžia pirmieji lapeliai.

Per žiemą medžių sula nuslenka į medžių šaknis. Ten būna visa medžio jėga (energija) per visą žiemą. Taip darosi dėl to, kad medžiui per žiemą nereikia daug jėgos. Pavasariui išaušus, toji jėga stipriai pasireiškia. Medžiams reikia maisto, kad pumpurai sprogtų. Pavasarį, per dvi savaites, labai greitai spaudžia sulą į viršūnę. Pavasarį žmonės išgrežia klevę skylutę, iškia vamzdelį ir pakabina induką, į kurį sula teka. Taip gaunamas klevų sirupas.

Jeigu nedaug paimama sulos, medžiui nepakenkia. Kai kuriems žmonėms patinka klevų sirupas. Aš esu ragavęs, man per saldus. Ne tik tai medžiai turi pasirosti vasarai, bet ir gyvuliai (tik ne keli mininiai), ir žmonės. **Gytis Vygantas, Dariaus Girėno lit. m-los 8 sk. mokinys**

VĖŽYS

(Lietuvių tautosaka).

Visų gyvulių, kuriuos Viešpats Dievas sutvėrė, mandriausias buvo vėžys, nes jis vertėsi (pragyveno) malūnininko darbu. Pabuvęs malūnininku keletą metų, vėžys pradėjo vogti. Vogimas jam nesisekė: miltų savininkai jį visados sugaudavo. Tada vėžys atėjo pas Dievą ir prašo Jį:

– Duok man akis į užpakalį, nes aš nepamatau, kai mane nutveria už svetimą daiktą!

Dievas neilgai laukęs, išėmė vėžiui akis iš kaktos ir įdėjo jas į užpakalį. Dabar vėžys, turėdamas akis užpakalyje, visai turėjo nustoti vogti dėl to, kad nebegalėjo greitai paeiti. Tada vėžys vėl atėjo pas Dievą ir prašo:

– Duok man akis ir užpakalį, ir priešakyje!

KŪČIOS APELSINŲ ZEMEJE

Mes gyvename valanda kelio į pietus nuo Los Angeles. Čia žiemos, tokios kaip Lietuvoje – nėra. Vietoj sniego gniūžčių ir sniego senio čia noksta apelsinai. Jų yra visokių rūšių: pailgų, apskritų, didelių ir mažų. Kristaus Gimimo šventė mūsų šeimoje švenčiama pagal lietuviškas tradicijas.

Iš senelių pasakojimų žinau, kad Kūčios Lietuvoje buvo švenčiamos kiek kitaip negu Amerikoje. Jų pasakojimu, visi Kūčių darbai buvo atliekami moterų. Mūsų namuose mes visi esame įtraukiami į darbą. Mes, vaikai, tvarkome kambarius, o tėvelis su mama sukasi virtuvėje. Paskui mes: aš, Tomas ir Paulius turime dengti Kūčių stalą. Neturime šieno, tai dengiame žalia staltiese, o viršų jos – baltą mezzinų – kalėdiškai. Viduryje stalo dedame eglų šakų vainiką su žvakėmis ir raudonais kaspinais – gražu.

Saulė leidžiantis, atvažiuo močiutė Regina su Lomitos Kalėdų senio dovanomis: joms buvo palikta vieta po eglute, nes Tustino senelis jau buvo išlinkęs į mūsų namus, kai mūsų nebuvo namie. Jis taip daro kiekvienais metais. Dar buvo mažas kampelis tuščias Wass gatvės seneliui – ir jis mūsų neužmiršta. Ne per sniegą ir ledą, bet per didelį lietuvių atvažiuo diedukas (jis dūkas, tai taip mes jį ir vadiname) su kita močiute. Tai Wass gatvės svečiai su dovanomis. Jos buvo sukimtos ir raudonas kojines, kupurės ir dėžės. Šitaip užpildė likusį kampelį po eglute.

Kažin kodėl diedukas ėmė ir paklausė: „Vaikai, ar Vakarinė žvaigždė jau pasirodė?“ Nuste- bome, nes lauke lijo, kaip iš kibiro ir dangus buvo tiesiog juodas. Tai buvo ženklas eiti prie Kūčių stalo, nes jis jau buvo paruoštas vakarienei. Ir ko ten nebuvo! Skaičiavom valgius, bet jų buvo daugiau negu dvylika (12 apaštalu): šližikai, silkė, žuvis, pasnikinė sriuba, šilti varškėčiai, grybukai, mišrainė ir t.t. Nebuvo avižių kisielių, bet buvo pilnas bliūdas apelsinų žemės vaisių: tanžerinių, melonų, ananasų, vynuogių ir raudonų vyšnių.

Kūčias pradėjom malda. Ją visada kalbėdavo tėvelis, bet šį sykį jis tą pareigą perleido man: „Jis gimė Betliejuje, gyvulių pastogėje, nes nebuvo vietos užstogėje. Tai buvo visoje amžinybėje lauktoji naktis. Tą Kalėdų naktį visas dangus mini, o žemėje mes su angelais iš džiaugsmo giedame: „Garbė Dievui aukštybėse, žemėje ramybė jo mylimiems žmonėms“.

Susimąstėm trumpą valandėlę ir tada tėvelis pradėjo su

Bet Viešpats Dievas jam atsakė:

– Niekam aš nedaviau po keturias akis, ir tu negausi!

Supyko vėžys ant savo Sutvėrėjo, nunešė prie upės visus daiktus, kurie priklausė jo malūnui, viską suvertė į vandenį ir pasistatė mūrinį malūną (urvą krante). Praėjo keletas dienų: lietus pradėjo lyti, upė patvino ir vėžio malūną visai sugriovė. Vėžys teišgelbėjo tik tai vienas girtas ir paliko neturtingas.

mumis laužyti plotkeles. Šį vakarą jų buvo gauta iš Lietuvos (tetos Olės, pusėsėrės Daliuos), Australijos (tetos Liusės) ir iš lietuviškos Chicago's, nes ten turime daug giminių. Raguavome po truputį visų valgių, bet didelio noro valgyti nebuvo. Rūpėjo Kalėdų senis ir jo dovanos. Aš ir mano broliai Tomas ir Paulius stengėmės išlaikyti šventišką nuotaiką (močiutė išpėjo, kad būtumėm geri prie švento stalo), bet rūpestis, kaip mažos skruzdėlytės ant nugaros, nedavė ramybės. Kas ten po eglę.

Pagaliau, pagaliau mama mums davė naujas pareigas, pabūti Kalėdų senio padėjėjais. Užsidėjom raudonas kepurės ir pradėjom dalinti dovanas. Tai buvo linksmiausia Kūčių vakaro dalis. Sekėsi gerai. Visus mus tas žilbarzdis, raudonšvaris Senis nuosirdžiai apdovanojo. Dėkojom, juokėmės ir vis žadėjom būti geri, kad jis mūsų ir kitais metais neužmirštų.

Susidėjė viską į krūvą, išrūkom į savo kambarius, o tėveliai ir seneliai liko svečių kambaryje. Stengėmės jiems neįkyrėti, bet girdžiu vieną iš močiūčių sakant: „Ačiū Dievui. Tai geri vaistai. Vaikai dingo, kaip į vandenį. Dabar galėsim ir mes pasikalbėti“. „Tai va, – pagalvoju – jų niekaip neapgausiu“.

Padėjom mamai sutvarkyti valgių stalą, surinkom popierius ir kaspinus ir šių metų Kūčios jau praėityje. Tėveliai ragino eiti miegoti, nes Kalėdų rytą anksti važiuosim į Mišias, o paskui pietausim pas senelius. Svečiai išvažiuo ir aš nuejau į savo kambarį. Sustojau prie lango. Lietus liovėsi lijes ir per apelsino medžio viršūnę mačiau žvaigždėtą dangų. Vakarinė buvo iš jų visų šviesiausia – jos naktis. Aš manau, kad taip pat ji yra matoma iš Gedimino kalno, Trakų pilies ir Betliejaus miestelio. Apėmė mane nesu- prantama nuotaika: Šventėm gimtadienį, bet gimtadienio prie stalo nebuvo. Tik žinau, kad Jis yra visur. Dėkoju Jam, kad man leido šias Kūčias praleisti su tėveliais, broliais, diedukų ir močiutėm, nes mano mama jų net nepažino. Ir iš susijaudinimo pasiūnčiau bučią aukštyje ir pasakiau: „ačiū, ačiū už gražų Gimtadienį“.

Vanasa Kašėlionytė, Gramatikos klasės 10-tas skyrius, Los Angeles.

Red. Šis rašinėlis parašytas ir pasiūstas sausio mėnesi, tačiau dėl „modernaus ir paslaugaus“ pašto patarnavimo, jį galima skaityti tik šiandien.

GALVOSŪKIO NR. 131 ATSAKYMAS

Aguona – duona.

GALVOSŪKIO NR. 132 ATSAKYMAS

Alan Shepard.

GALVOSŪKIO NR. 133 ATSAKYMAS

PAIR, PARE, PEAR.

GALVOSŪKIO NR. 135 ATSAKYMAS

Visi žinote, kad žemės centre yra labai karšta. Jau 20 mylių gilumoje yra daugiau negu 1000 laipsnių C. Giliau dar karščiau.

Tokioje temperatūroje tirpsta uolos ir kitos medžiagos. Tirpstant atsiranda gazų (dujų), kurioms reikia daugiau erdvės. Atradusios silpnesnę vietą žemės plutoje, pro plyšelius kyla aukštyn. Jėga stumia žemės ir viršų ir padaro didesnį kanalą, pro kurį varo pelenus ir karštą, degančią masę, lava vadinama. Silpnesnė žemės pluta yra naujai susidariusiuose kalnuose, todėl nemažai ugnikalnių yra kalvų stalo), bet rūpestis, kaip mažos skruzdėlytės ant nugaros, nedavė ramybės. Kas ten po eglę.

Pagaliau, pagaliau mama mums davė naujas pareigas, pabūti Kalėdų senio padėjėjais. Užsidėjom raudonas kepurės ir pradėjom dalinti dovanas. Tai buvo linksmiausia Kūčių vakaro dalis. Sekėsi gerai. Visus mus tas žilbarzdis, raudonšvaris Senis nuosirdžiai apdovanojo. Dėkojom, juokėmės ir vis žadėjom būti geri, kad jis mūsų ir kitais metais neužmirštų.

Susidėjė viską į krūvą, išrūkom į savo kambarius, o tėveliai ir seneliai liko svečių kambaryje. Stengėmės jiems neįkyrėti, bet girdžiu vieną iš močiūčių sakant: „Ačiū Dievui. Tai geri vaistai. Vaikai dingo, kaip į vandenį. Dabar galėsim ir mes pasikalbėti“. „Tai va, – pagalvoju – jų niekaip neapgausiu“.

Padėjom mamai sutvarkyti valgių stalą, surinkom popierius ir kaspinus ir šių metų Kūčios jau praėityje. Tėveliai ragino eiti miegoti, nes Kalėdų rytą anksti važiuosim į Mišias, o paskui pietausim pas senelius. Svečiai išvažiuo ir aš nuejau į savo kambarį. Sustojau prie lango. Lietus liovėsi lijes ir per apelsino medžio viršūnę mačiau žvaigždėtą dangų. Vakarinė buvo iš jų visų šviesiausia – jos naktis. Aš manau, kad taip pat ji yra matoma iš Gedimino kalno, Trakų pilies ir Betliejaus miestelio. Apėmė mane nesu- prantama nuotaika: Šventėm gimtadienį, bet gimtadienio prie stalo nebuvo. Tik žinau, kad Jis yra visur. Dėkoju Jam, kad man leido šias Kūčias praleisti su tėveliais, broliais, diedukų ir močiutėm, nes mano mama jų net nepažino. Ir iš susijaudinimo pasiūnčiau bučią aukštyje ir pasakiau: „ačiū, ačiū už gražų Gimtadienį“.

GALVOSŪKIS NR. 151

$() \times () : () = 4$
 $() + () - () = 4$
 $() + () : () = 4$

(Žiūrėkite skaitlines)

Atlikite nurodytus veiksmus, įstatydami į skliaustelius reikalingas skaitlines. (5 taškai)

GALVOSŪKIS NR. 152

Iš 8 vienodo ilgio pagaliukų sustatykite skrybėlės formą. Paskiau nupieškite ir atsiųskite T. Zvaigždutei. (5 taškai)

GALVOSŪKIS NR. 153

(Žiūrėkite piešinėlį) Suraskite kiškiui kelią prie morkos. (5 taškai)

GALVOSŪKIS NR. 154

(Žiūrėkite piešinėlį) Kuri iš nupieštų figūrų labiausiai išsiskiria savo sudėtingumu ir padalinimu? (5 t.)

GALVOSŪKIS NR. 155

Kurioje Vakarų Europos valstybėje yra vartojamos trys oficialios kalbos? Kokios? (5 t.)